

STILLOVNI SKI

vestnik

Letnik XXVI.

Celovec, petek, 12. februar 1971

Štev. 6 (1491)

Ob velikovških dogodkih

Koroškim Slovincem baje tako naklonjeni koroški listi, da bi stvar napihnil, posvetil zadnjim velikovškim dogodkom kar dve celi strani z bombastičnimi naslovi in slikami in nato v komentarju licemerno zapisal, da se dogodkov ne sme precejnjevati. Spet enkrat se je pokazala vsa svetobliška dvoiličnost tega lista, da naši ljudje ne morejo razumeti, da mu nekateri Slovenci še vedno nasedajo.

Če se na tem mestu posebej bavimo s temi dogodki, nikakor ne zaradi tega, ker bi jih precejnjevali ali podcenjevali, pač pa silijo k razmišljanju, kar je verjetno tudi poglaviti namen neznanih storilcev, ki so ga brez dvoma tudi dosegli.

Dogodki sami nas nehoti ponovno konfrontirajo s številnimi prejšnjimi pojavi v Velikovu, ki ne nosijo pečata sedanjih storilcev. To so: večkratno skrivanje in nato zločinska razstrelitev spomenika padlim borcem za svobodo na pokopališču v St. Rupertu pri Velikovu; izzivalna odstranitev slovenskih napisov na Hranilnici in posojilnici v Velikovu; preprečevanje slovenske kulturne prireditve v Velikovu; motenje kulturne prireditve z metanjem smrdljivih bomb v Velikovu; najhujši pritiski na starše, ki so prijavili svojega otroka k dvojezičnemu pouku v Velikovu; drugačno ravnanje proti dvojezičnemu pouku v Velikovu; brezobzirno skrivanje grobišča in pokopanih trupel padlih partizanov med gradnjo mrtvašnice v St. Rupertu pri Velikovu; izzivalni naklep postaviti spomenika krivniku koroških Slovencev Maier-Kaibitschu v Velikovu itd. itd.

Vsi ti pojavi nikakor niso znak, da bi v "glasovalnem mestu" Velikovu vladal duh sprave, glasovalnih obljub na Gosposvetem polju in v koroškem deželnem zboru...

Zato ob sedaj oživiljeni konfrontaciji z vsemi protislovenskimi pojavi v Velikovu verjetno ni zavednega Slovence, pa naj je še tako miroljuben, ki ne bi na kakršenkoli način simpatiziral z neznanimi storilci, ki so zadnje dni s svojo akcijo osvežili spomin na vse te dogodke in opozorili velikovške purgarje in privržane veljake, da se bodo polagoma pač morali sprijazniti z dejstvom, da imajo v velikovškem okraju Slovenci svojo zgodovinsko avtohtono življenjsko pravico, ki jo mora upoštevati po zgodovinskem, notranje-državnem in mednarodnem pravu tudi okrajno središče. Če je tako razumeti zadnjo razsodno izjavo velikovškega občinskega odbora po teh dogodkih, potem je to brez dvoma pravilna pot za skupno demokratično gledanje in medsebojno upoštevanje in spoštovanje.

Drugače namreč obstoja resna nevarnost, da sila izzove protisilno: ob zločinski razstrelitvi partizanskega spomenika je pomazanje spomenika vojnim žrtvam razumljiva reakcija, čeprav je ne odobravamo. Toda tisti, ki sedaj vidijo kršeno pieteto, naj se zamislijo v občutke slovenskega ljudstva ob razstrelitvi spomenika, ki ga je postavilo iz hvalačnosti junakom, ki so zanj in za svobodo vseh narodov dali svoja življenja v času, ko je pobesneli nemški nacionalizem hotel uničiti vse, kar mu je bilo v napotje.

In prav ob spominu na te junake, da bi njihovo žrtvovanje življenja ne bilo zaman, in ob ponovnem pozivanju na genocid, kot smo ga doživeli, odklanjamo in obsojamo sleherni pozivanje na uporabo sile v kakršnikoli obliki. Danes samo nejasne in dvoumne parole jutri lahko dovedejo do eksplozije z vsemi njenimi nevarnimi posledicami. Zato odgovorno vodstvo ne more biti brezbrž-

Mednarodna demokratična javnost

OBSOJA RAZŠIRITEV VOJNE V INDOKINI

Ravno v dneh, ko je široka mednarodna javnost z zanimanjem in občudovanjem spremljala polet ameriških vesoljcev na Luno, je Amerika spet v vsej odvratnosti pokazala tudi svoje drugo lice. Pokazala je, da je država, ki beleži zavidljive tehnične in znanstvene dosežke, sposobna tudi brezprimerne cinizma: z "argumentacijo", da gre za nadaljnji ukrep za skrajšanje vojne v Indokini, je s pomočjo svojih lutk v Saigonu razširila vojno pustolovščino še na neodvisno in nevtrarno državo Laos.

Saigonsko-ameriški napad na Laos je zato povsem razumljivo in upravičeno izzval najostrejšo obsodbo v vsej mednarodni demokratični javnosti. Tako je glavni tajnik Združenih narodov U Tant zelo jasno in nedvoumno poudaril: "Inva-

zil s podporo ameriškega letalstva v Laosu je obsodbe vreden dogodek v zgodovini barbarske vojne v Indokini." Menil je, da je napad na Laos očiten udarec ženevskemu sporazumu iz leta 1962.

Odločno je obsodil napad na Laos med mnogimi drugimi državami tudi francoski predsednik Pompidou, ki je dejal: "Obžalujem dogodke v Laosu in jih tudi v imenu vsega francoskega naroda obsojam. Vojaška rešitev ni mogoča; mogoča je samo politična rešitev s pogajanjem." Rešitev azijskega vprašanja je po mnenju francoskega predsednika v tem, da se preneha vsako zunanje vmešavanje, da se umaknejo vse tuje vojaške sile in da se spoštuje neodvisnost narodov.

Pa tudi v Ameriki sami je nova pustolovščina Nixonove vlade povzročila silno zaskrbljenost, čeprav je predstavnik zunanjega ministrstva škušal opravičiti napad na Laos s trditvijo, da je ta operacija v skladu z mednarodnim pravom in da ne predstavlja razširitev vojne v Indokini. V ameriškem kongresu so izredno razburjeni in skoraj ne morejo verjeti, da se je kaj takega zgodilo. Poudarjajo, da vlada ni obvestila kongresa o svojih načrtih glede invazije Laosa, kar predstavlja še večjo vojaško odgovornost Amerike v Indokini. Po mnenju predsednika senatne komisije za zunanje zadeve senatorja Fulbrighta pa spričo tega obstaja celo nevarnost, da se bo sedanji napad na Laos razširil tudi še na Severni Vietnam.

Po zadnjih vesteh se v saigonskih krogih — gotovo ne brez vednosti in soglasanja svojih gospodarjev v Washingtonu — bavijo celo z načrti, da bi vojne akcije razširili tudi na ozemlje Severnega Vietnama. To pa bi že zdaj dovolj brezupen položaj v Indokini le še bistveno poslabšalo.

Slovenski študenti

PODPIRAJO ZAMEJSKE SLOVENCE

Prejšnji teden so se v Mariboru sestali predstavniki študentov ljubljanskih in mariborskih visokošolskih zavodov. Med drugim so razpravljali o delu slovenskih študentov po tanskih manifestacijah, na katerih so študenti in vsa slovenska javnost odločno podprli Slovence v zamejstvu.

Soglasno so sprejeli odprto pismo zboru narodov zvezne skupščine, v katerem poudarjajo, naj razvijanje medsebojnih odnosov med sosednjimi državami prispeva tudi k ureditvi položaja slovenskega življa v sosednjih državah. Prav tako so obravnavali možnosti sodelovanja slovenskih študentov z zamejskimi Slovenci.

no do takih groženj in jih mora odločno odklanjati!

Slej ko prej smo globoko prepričani, da so mirno vzdrušje v deželi in dobrososedski odnos najboljše pogoji za reševanje odprtih vprašanj. Hkrati pa smo prav tako globoko prepričani, da počasno in zamudno reševanje teh vprašanj ne služi obranitvi mirnega sožitja, niti poglobitvi dobrososedskih odnosov, marveč vodi do pojavov, ki postanejo lahko usodni.

Če je zunanji minister v svojem televizijskem intervjuju ob koncu minulega leta izjavil, da je Avstrija izpolnila toliko obveznosti iz državne pogodbe, kolikor je to služilo mirnemu sožitju, potem zadnji razvoj kaže, da je skrajni čas, da čimprej pride do rešitve še odprtih vprašanj naše narodnostne skupnosti. Mi ponovno izjavljamo in poudarjamo svojo pripravljenost za sodelovanje, ker smo prepričani, da je rešitev mogoča samo v sporazumu s prizadeto manjšino. Sicer bodo imeli prav tisti, ki so jim vzor južnotirolski "bumsarji", češ žele zaradi njihovih akcij je Italija videla potrebo po dokončnem reševanju perečih vprašanj avstrijske manjšine na južnem Tirolskem.

Zato v zaskrbljenosti za bodoči razvoj in v zavesti odgovornosti ponovno pozivamo pristojne, da čimprej pristopijo k reševanju naših življenjskih vprašanj. Pričeteza nezaželenega razvoja se brez dvoma ne bo dalo zaustaviti tudi ne s kaznovanjem eventualno izsledenih storilcev, ker bi ob do danes neizsledenih storilcev tudi zločinskih akcij proti koroškim Slovincem in njihovim ustanovam, ob ukinitvi postopka proti Ruf der Heimat in ob senzacionalnih pojavih pri sojenju atentatorjev na južnem Tirolskem, ki imajo na vesti celo človeške žrtve, tako kaznovanje povzročilo le hudo kri in ne bi našlo razumevanja niti slovenske niti avstrijske niti ne svetovne demokratične javnosti. Da tudi svetovna javnost ni brezbržna za pravice manjšin, nam zgovorno priča njena reakcija na obsodbe v Burgosu.

Obrnitev mirnega sožitja v deželi terja čimprejšnjo znosno rešitev vseh odprtih življenjskih vprašanj naše narodnostne skupnosti. Lepim besedam in obljubam morajo končno slediti vidna ustrezná dejanja.

PREZIDENT FRANZ JONAS poziva na pošten volilni boj

Socialistična stranka Avstrije je v začetku tega tedna formalno sklenila, da za kandidata pri letošnjih predsedniških volitvah predlaga sedanjega zveznega prezidenta Franza Jonasa. Ko mu je ta sklep sporočila, je v imenu strankinega odposlanca predsednik parlamenta Waldbrunner naglasil, da SPÖ v njem ne gleda le kandidata stranke, marveč "kandidata vseh Avstrijcev", ker je garant in simbol svobode in ugleda vsega avstrijskega ljudstva.

Zvezni predsednik Jonas je ob tej priložnosti izjavil, da bo volilni boj vodil pošteno, kakor je to napravil že leta 1965 — ne samo zaradi tega, ker mu drug način volilnega boja ne leži, marveč tudi zato, ker smatra funkcijo zveznega prezidenta za tako visoko, da je ne bi smeli izpostavljati prepiru.

Vodstvo SPÖ je objavilo v zvezi s predsedniškimi volitvami poseben proglas, v katerem med drugim pravi, da se je vsak Avstrijec v zadnjih šestih letih lahko prepričal, da je zvezni predsednik Jonas pravičen mož, ki stoji nad strankami ter je ugled Avstrije večal in utrjeval ne le v Evropi, marveč v celem svetu. SPÖ zato priporoča volivcem, da ponovno izvolijo za zveznega predsednika Franza Jonasa, "v katerem so v tako veliki meri odgovornost, izkušnost in značajnost združene v osebnost, ki nam jamči miren in varen razvoj naše demokracije".

Premirje na Bližnjem vzhodu JE BILO PODALJŠANO ZA MESEC DNI

Neposredno pred iztekom lani sklenjenega premirja med Izraelom in arabskimi državami se je položaj v tem delu sveta v toliko izboljšal, da je bilo premirje podaljšano za mesec dni.

To sicer ni veliko, zlasti če upoštevamo, da v vseh zadnjih mesecih ni uspelo napraviti bistvenjšega koraka naprej po poti k miroljubni rešitvi spora na Bližnjem vzhodu. Je pa v danih razmerah pravzaprav spet kar dovolj in je predvsem razveseljivo, saj je tudi najmanjše podaljšanje premirja važna pridobitev v dolgotrajnem in napornem prizadevanju za zgladitev prepada med Izraelom in arabskimi državami.

Odločilni korak je tik pred potekom premirja napravil egiptovski predsednik Sadat. Ne da bi še naprej vztrajal pri zahtevi po brezpogojnem umiku izraelskih čet z zasedenega arabskega ozemlja, je pristal na podaljšanje premirja, hkrati pa predlagal, naj bi se Izrael umaknil z bregov Sueškega prekopa, ki bi ga Egipt lahko začel čistiti in pripravljati za

obnovitev plovbe. Na ta predlog seveda tudi odgovor Izraela ni mogel biti povsem negativen. In res je predsednica izraelske vlade Golda Meir izrazila pripravljenost Izraela, pomagati pri ponovnem usposabljanju Sueškega prekopa za plovbo — pod pogojem, da bo prekop potem odprt tudi za izraelske ladje.

Vsaj trenutno je položaj na Bližnjem vzhodu torej tak, da je namesto govorice orožja govora o plovbi po Sueškem prekopu. V tem pa vidijo politični opazovalci ometajoče znamenje, ne nazadnje spričo dejstva, da so zahodnoevropske države živo zainteresirane na obnovi plovbe skozi Sueški prekop in bodo zato preko Amerike pritisnile na Izrael, naj bo malo bolj popustljiv do zahtev Egipta in drugih arabskih držav.

S podaljšanjem premirja pa so se izboljšale tudi možnosti za posebnega pooblaščenca Združenih narodov Jarvinga, ki ima zdaj spet nekaj tednov časa, da nadaljuje svoje posredovanje med nasprotnima taboroma na Bližnjem vzhodu.

Spet razburjenje na južnem Koroškem

V noči od nedelje na ponedeljek so neznani storilci izvedli spet "napisno akcijo", ki je tokrat zajela predvsem Velikovec. Krajevni napisi so bili "izpopolnjeni" s slovenskimi označbami, gesla, napisana na zidove, pa protestirajo proti germanizaciji južne Koroške ter pozivajo na boj proti fašizmu, medtem ko je bil vojaški spomenik "opremljen" z napisom "Velikovec — nacistično gnezdo". Profilašistično geslo vsebuje tudi letak, na katerem je v obeh deželnih jezikih zapisano: Steinacher je umrl — fašizem živi!

Napisno akcijo je spremljala še trosilna akcija letakov, ki nosijo podpis "Vaš komite za razkrivanje zakritih konfliktov (delovna skupnost za Južno Koroško)", besedilo v obeh jezikih pa se glasi:

PROC Z NACIFAŠIZMOM! V BOJ PROTI ZATIRANJU SLOVENCEV! Velikovškim občanom! Okrajno glavno mesto Velikovec/Völkermarkt utegne postati pravi simbol razbohotenega koroškega nacifašizma. NEZASLIŠANO je že samisel sama, da bi postavili spomenik esesovcu, nacističnemu vamparju in vojnemu zločincu Maier-Kaibitschu. Človeku, ki ga je avstrijsko sodišče obsodilo na dosmrtno ječo. Spomenik iz javnih sredstev, to se pra-

vi: na stroške tudi tistega dela prebivalstva, ki ga je nacizem preganjal in moril. Še bolj NEZASLIŠANO pa je, da je mogel kaj takega javno predlagati izvoljen mandatar in frakcijski vodja Socialistične stranke Avstrije in da so postavili občinski odborniki takšen predlog na dnevni red občinske seje. POŠASTNO-NEDOUMLJIV pa je opomin deželnega glavarja Hansa Sima svojim velikovškim prijateljem. Opozarja jih le na "politično daljnosežnost takega namena". To pač — drugače povedano — pomeni, da danes pač politično še ni primero in koristno, če bi postavili Maier-Kaibitschu spomenik in proslavljali likvidacijo koroških Slovencev, da celotnega slovenskega naroda. Velikovčani, v obrambo proti odkritim in zamaskiranim nacizem in njihovim pomagačem! Bolje danes ko jutri. Danes zatirajo slovenske sodeželane, jutri bojo mogoče že preganjali vsakega demokratično mislečega Korošca. Govorimo o tem, protestirajmo! V BOJ PROTI ZATIRANJU SLOVENSKEGA LJUDSTVA NA KOROŠKEM, V BOJ PROTI ODKRITIM NACIFAŠIZMOM IN NJIHOVIM POTUHNJENIM POMAGAČEM!

(Dalje na 2. strani)

MEDNARODNI SKLAD „LAČNI OTROK“

„Danes smo soočeni s tragičnim dejstvom, da je večina ljudi nezadostno prehranjena in da mnogi umirajo od gladi. Ta strašna smrt največkrat zadene nedolžne otroke. Umiranje otrok zaradi lakote pomeni težko obžolbo našega časa in vsakega posameznika, kajti svet ne gladuje zaradi tega, ker bi nas bilo preveč, marveč zato, ker gospodarsko ni pravično urejen. Zato pozivamo vse miroljubne ljudi vsega sveta, da se pridružijo našim skupnim naporom v boju za popolno uveljavljanje Mednarodnega sklada „Lačni otrok“.“

Tako je rečeno v resoluciji, ki so jo sprejeli leta 1969 v Zagrebu, kjer je bil ustanovljen Mednarodni sklad „Lačni otrok“. Pobudo za to ustanovo je dal dipl. inž. Vladimir Paleček, ki je zdaj tudi glavni tajnik omenjenega sklada. Resolucijo ob ustanovitvi sklada pa so podpisali številni predstavniki političnega, kulturnega in družbenega življenja vseh jugoslovanskih republik, med njimi visoki funkcionarji posameznih družbenih organizacij, predsedniki akademij znanosti in umetnosti, rektorji in profesorji mnogih univerz, mednarodno znani književniki in likovni umetniki ter najvišji cerkveni dostojanstveniki.

Mednarodni sklad „Lačni otrok“ je bil ustanovljen z namenom, da se bori proti lakoti otrok vseh narodov, ne glede na raso, barvo kože, narodnost, veroizpoved ali politično prepričanje. Že kmalu po ustanovitvi je sklad prejel svojo prvo preizkušnjo: s sredstvi, ki jih je zbral v obliki prostovoljnih prispevkov, je nabavil 2000 kg zdravil in jih poslal kot pomoč otrokom, ki so postali žrtev državljanske vojne v Biafri. Lani pa so sledile naslednje akcije sklada: pomoč otrokom, katerih očetje so se ponesrečili v rudniku Breza, pomoč otrokom po strašnem potresu v Peruju in v Banja Luki, poleg tega pa je sklad pomagal tudi še otrokom v Madagaskarju in v Pakistanu.

Po podatkih, ki jih je objavila OZN, zaradi lakote in njenih posledic zgubi danes življenje na svetu vsako minuto 72 ljudi. To pomeni, da zahteva lakota vsako leto na desetine milijonov človeških žrtev, v prvi vrsti nedolžnih otrok. In ta strašna številka je na žalost vsak dan večja, ker je vsak dan večja tudi razlika med kmetijsko proizvodnjo in prirastkom prebivalstva.

Iz teh podatkov je tudi razvidno, kako velikega pomena je delo, ki ga opravlja Mednarodni sklad „Lačni otrok“. Svojo dejavnost pa seveda more razvijati le tedaj, če ima na razpolago potrebna sredstva. Danes ima sklad svoje odbore tudi že v raznih drugih državah, obrača pa se na vse miroljubne ljudi širom po svetu s prošnjo, da ga podpirajo v njegovem človekoljubnem prizadevanju. Prispevke za Mednarodni sklad „Lačni otrok“ je treba poslati na žiro-račun št. 301-620-101-32200-51179; kdor pa se želi podrobneje seznaniti z dejavnostjo sklada, naj piše na naslov: Dipl. inž. Vladimir Paleček, generalni sekretar Mednarodnog fonda „Gladno dijete“, Zagreb, Draškovičeva 9, Jugoslavija.

Pridelovalne skupnosti kmetov se uveljavljajo

Kmetijstvo z drobno kmečko posestjo kot svojo osnovno značilnostjo ima v razvoju industrijsko-konsumne družbe tri možnosti, če hoče zadovoljiti družine, ki imajo svoj zaslužek v kmetovanju: preusmeritev kmetovanja, obvladovanje dela potom strojnih skupnosti in gospodarsko uveljavljanje v pridelovalnih skupnostih, ki imajo na skrbi tudi organizirano vnovčenje pridelkov. Vseh treh možnosti se kmetje v čedalje večji meri poslužujejo. Med njimi pridobivajo v zadnjem času pridelovalne skupnosti na področju prireje mesa čedalje bolj na pomenu.

Kakor drugod v svetu imamo take skupnosti tudi na Koroškem. Začetek njihovega razvoja sega v leto 1964, ko je bil ustanovljen Južnokoroški krožek za zrejo in pitanje prašičev. V večji meri so se te skupnosti vendar začele razvijati šele v zadnjih treh letih. Sedaj jih dela v deželi 13. Od teh se jih 11 bavi z zrejo pujskov — pridelovalna baza zaenkrat 1571 priznanih plemenskih svinj; dve skupnosti pa se bavita s pitanjem in vnovčenjem goveje živine, njuno pridelovalno bazo predstavlja 1000 krav in letni dokup okoli 500 telet moškega spola. Stremljenje teh skupnosti je osredotočeno na izpolnjevanje teh-le osnovnih zahtev trga: visoka in izenačena kvaliteta ponudbe ter stalna, neprekinjena prisotnost s tako ponudbo na trgu.

Po zaključku gospodarskega leta 1970 so se upravni odbori skupnosti za zrejo pujskov

pred kratkim sestali k delovnemu posvetu s pristojnimi strokovnjaki kmetijske zbornice, ki imajo na skrbi pospeševanje teh skupnosti, ter s predstavniki Raiffeisnove zveze in Agrosserta, ki imata na skrbi posredovanje pujskov od teh skupnosti do pitališč v deželi. Osnove za ta posvet je dal razvoj skupnosti za zrejo pujskov v zadnjih dveh letih, cilj posveta pa je bil dogovor za delovni program v letu 1971.

Vsesrskansko je bilo ugotovljeno, da je bil razvoj skupnosti za zrejo pujskov v zadnjih dveh letih zelo razveseljujiv. Priznanja je bilo deležno prizadevanje, da se te skupnosti razvijajo zlasti po krajih, ki so od trga zelo oddaljeni, in med kmeti hribovskih področij, ki s svojimi pičlimi površinami drugače nimajo možnosti za povečanje zasluska kmečke družine. Tekom dveh let se je število članov teh skupnosti povečalo od 111 na 259, število plemenskih svinj pa za 374 odstotkov na 1571. Leta 1969 je 4488 pujskov doseglo potrdilo, da so določene kvalitete, lani pa je isto potrdilo doseglo 14.067 pujskov. V povprečju 705 gnezd je bilo to 9,5 pujska na gnezdo.

Za brezhibni potek vnovčenja pujskov je skrbela Koroška Raiffeisnove zveza, ki je tekom leta uredila deset prevzemališč, kjer pujske prevzema vsakih 14 dni. Zaradi izrednega povpraševanja lani poleti je prevzemala tudi druge pujske. Skupno jih je prevzela 17.127 v vrednosti 8,13 milijona šilingov. Od oktobra naprej je prevzemala le še pujske proizvodnih skupnosti. Povpraševanje za njimi je kljub prenasitosti trga izredno živahno, čeprav so dražji od drugih pujskov. To pa je najboljša potrdilo, da so pitališča spoznala vrednost koroških teloviranih pujskov.

To spoznanje je sad vsesrskanskih prizadevanj za izboljšanje kvalitete in za prilagoditev časovnemu poteku povpraševanja. Starši teh pujskov so potrjeni, da so mesnatega tipa in klinično zdravi. Stopnja glistavosti se je lani vidno zmanjšala. Preiskave vseh svinj lani jeseni so pokazale, da 86 odstotkov svinj ni bilo škodljivo glistavih. Za izboljšanje kvalitete so skupnosti lani dokupile 82 merjascev in 83 plemenskih svinj. Po tej poti se bo letos kvaliteta še naprej izboljšala. Ponudba bo predvidoma narasla na 24.000 pujskov in bo odgovarjajoče povpraševanje v času od marca do maja ter od septembra do novembra približno za eno četrtino večja kot v ostalih mesecih.

Posvet je bil zaključen v enodušnem spoznanju, da vsa organizirana proizvodnja nič ne pomaga, če je ne spremlja enodušnost za organizirano vnovčenje. Zato skupnosti odklanjajo zasebno prodajo pujskov s strani svojih članov.

(bl)

Petindvajset let socialne varnosti

V zadnjih 25 letih je bil v Avstriji dosežen ogromen razvoj na področju socialne zaščite. Zelo zgovorno priča o tem primerjava med leti 1945 in 1970 glede na število pokojnin:

Decembra 1945 je skupno število rent in pokojnin znašalo komaj 323.955, decembra 1970 pa je doseglo to število že 1.396.033 pokojnin. Od skupnega števila rent in pokojnin leta 1945 jih je odpadlo 50.256 na nezgodno zavarovanje in 273.429 na zavarovanje nesamostojnih delojemalcev, medtem ko je 270 pokojnin pripadalo zavarovanju samostojnih (kjer so bili vse do leta 1957 zajeti le notarji). Ob koncu lanskega leta je število nezgodnih rent in pokojnin doseglo 119.882, zavarovanje nesamostojnih 1.025.881 in zavarovanje samostojnih 250.270 primerov. Leta 1945 je bilo med rentniki in upokojeanci 210.292 delavcev, 45.550 nameščencev in 17.587 rudarjev; ob koncu lanskega leta so se te številke povečale na 760.307 delavcev, 235.226 nameščencev in 30.348 rudarjev.

Spet razburjenje na južnem Koroškem

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sodeč po pisanju nekaterih koroških listov (Kleine Zeitung je v svoji znani vnemi posvetila dogodku kar cele strani) je akcija povzročila hudo razburjenje. Menda velja to še posebej za Velikovčane, ki da se zlasti razburjajo zaradi skrunjenja vojaškega spomenika. Razumemo razburjenje pri sosednem narodu, vendar bi v tej zvezi — ne da bi s tem hoteli odobravati sedanjo akcijo — opozorili na dejstvo, da je v istem Velikovcu na šent-ruperskem pokopališču že trikrat prišlo do napadov na partizansko grobišče, kjer v 18 letih neodkriti „neznani storilci“ niso le razstrelili spomenika, marveč so skrunili tudi grobišče, kjer počiva več kot 80 borcev, padlih v borbi proti fašizmu in torej tudi za osvoboditev Avstrije. Kdo se je takrat razburjal? Kdo je takrat protestiral?

Neposredni povod za sedanjo akcijo je — kakor sledi iz vsebine letaka in gesel — očitno bil nezaslišani dogodek v velikov-

škem občinskem odboru, kjer je bilo govora tudi o postavitvi spomenika vojnemu zločincu Maier-Kaibitschu. To je vzbudilo silno ogorčenje v vsem protifašističnem svetu. In „zasluge“, za katere naj bi dobil spomenik, naj pojasni Maier-Kaibitsch sam, ki je na neki slavnosti pred spomenikom v Št. Jakobu v Rožu dejal:

„Alle und junge Kameraden, Kämpfer des Rosentales! Es gab einen 10. Oktober 1920. Damals war unser Kampftrupp Kärnten, Kärnten frei und ungeteilt! In uns allen war jedoch auch schon damals die Sehnsucht nach Deutschland. Und nun, Kameraden, auch an einem 10., am 10. April dieses Jahres, da heißt der Kampftrupp: „Deutschland!“ und mit Deutschland, Sieg-Heil! unserem Führer Adolf Hitler!“ (Der Heimatkreis, Monatsschrift für das kulturpolitische Leben in Süden Kärntens, Herausgeber Kärntner Heimatbund, 2. Jg., Heft 5, Mai 1938).

Pa še nekaj se dogaja, prav v Velikovcu in velikovškem okraju: koroški Heimatdienst zbira

podpise za tako imenovano ugotavljanje manjšine. Ko se je Heimatdienst imenoval še Kärntner Heimatbund, je tudi opravjal „važno“ delo na južnem Koroškem:

„Der Kärntner Heimatbund hat während der Systemzeit im gemischtsprachigen Gebiet mühevoll, stets gefährdet, aber wie sich jetzt gezeigt hat, ungemein fruchtbringende Kleinarbeit geleistet. Was in langen Jahren hier aufgebaut wurde, konnte in die von der NSDAP großartig geleistete Wahlpropaganda in Kärnten eingebaut werden und mufte zu dem schönen Erfolg führen.“

Tako je namreč med drugim rečeno v pismu (povzeli smo prav tako iz mesečnika Der Heimatkreis, Jg. 2, Nr. 5, Mai 1938), s katerim se je takratni deželni glavar Pawlowski zahvaljeval takratnemu glavnemu poslovodji Heimatbunda deželnemu svetniku Maier-Kaibitschu.

Mislimo, da je pri vsaki stvari treba videti obe plati: treba je

videti tudi akcijo, ki je sprožila reakcijo. V našem listu smo k takim dogodkom že svoječasno zavzeli jasno stališče in predsednik ZSO dr. Franci Zwitter je v razgovoru z deželnim glavarjem Simo tudi tokrat nedvoumno izjavil, da Zveza slovenskih organizacij na Koroškem „odklanja vsako pozivanje k nasilju, ker le-to samo škoduje mirnemu sožitju obeh narodnostnih skupin.“

Vsekakor pa je — kot že rečeno — prav tako potrebno, da se povsem jasno in nedvoumno zavzame stališče tudi do dogodkov „na drugi strani“. Ravno v tem pogledu pa menimo, da je bilo v preteklosti zelo veliko zamujenega in da se v tem oziru veliko greši tudi še danes. Treba bi bilo končno enkrat napraviti konec na Koroškem že tradicionalni praksi, po kateri se v vprašanjih, ki se kakorkoli nanašajo na narodnostni problem, navadno meri z različnimi merili. Tukaj bi bilo predvsem potrebno utrditi spoznanje, da imata naroda v deželi oba dolžnosti in oba tudi pravice.

POŠIROKEM SVETU

INNSBRUCK. — V soboto prejšnjega tedna so se v Innsbrucku sestali predstavniki iz Južne Tirolske s predstavniki Avstrije in posebej dežele Tirolske, da pregledajo dosedanje izpolnjevanje tako imenovanega „paketa“ za Južno Tirolsko. Razgovora se je udeležil tudi avstrijski zunanji minister dr. Kirchschläger, ki je potem v izjavi za tisk poudaril potrebo in pomen takih kontaktnih razgovorov. Južnotirolski deželni glavar dr. Magnago pa je zagotovil, da so južni Tirolci lahko zadovoljni z dosedanjim izvajanjem ter da se osnutek ustavnega zakona, ki vsebuje najvažnejša določila v korist južnih Tirolcev, ujema z besedilom „paketa“.

WASHINGTON. — Ameriška zvezna vlada je sodišču v mestu Columbus v državi Georgia ukazala, da mora zavrniti tožbo, ki je bila v imenu 58 preživelih prebivalcev južnovietnamske vasi My Lai (kjer so ameriški vojaki zagrešili strašen vojni zločin — op. ured.) vložena proti ameriški vladi. V tej tožbi, ki je naperjena tudi proti ameriški nadporočniku Williamu Calleyu, kateri je neposredno sodeloval pri umoru civilnega prebivalstva v imenovanju južnovietnamski vasi, zahtevajo od ameriške vlade odškodnino v višini 400 milijonov dolarjev.

RIM. V italijanskem mestecu Tuscania, 75 kilometrov severozahodno od Rima, je prejšnji teden hud potres povzročil velikansko škodo. Po prvih vesteh je 16 ljudi izgubilo življenje, nad sto pa jih je poškodovanih, medtem ko materialne škode niti približno ni še mogoče oceniti. Tuscania je staro etruščansko središče, v katerem so mnogi pomembni spomeniki iz obdobja pred našim štetjem.

DUNAJ. — Po odstopu dosedanjega obrambnega ministra Freihshlerja, ki je podal ostavko iz zdravstvenih vzrokov, je bil za novega šefa obrambnega ministrstva imenovan in zaprisežen general Karl Lütgendorf.

BEOGRAD. — Vladi Jugoslavije in Albanije sta se sporazumeli, da bosta svoji diplomatski zastopstvi povišali na stopnjo veleposlanštev in izmenjali veleposlanika. Ta sporazum je sad postopno se izboljšujočega sodelovanja med obema državama, kar nedvomno pomeni važen korak naprej, saj sta se Jugoslavija in Albanija prvič v zgodovini svojih diplomatskih stikov odločili za izmenjavo veleposlanikov.

CELOVEC. — Koroški deželni glavar Sima je v svojem zadnjem govoru v radiu navedel, da je bilo na Koroškem po letu 1945 izdanih za šolstvo več kot 1,3 milijarde šilingov. Izdatki za ljudske šole so dosegli 462 milijonov, izdatki za glavne šole 543 milijonov ter izdatki za poklicne, strokovne in poklicno-vzgojne srednje in višje šole 299 milijonov šilingov.

BERN. — V Švici so se na posebnem plebiscitu z veliko večino izjavili za to, da bodo v bodoče imele volilno pravico tudi ženske. Doslej je namreč tudi Švica med tistimi maloštevilnimi državami, v katerih ženske še vedno nimajo volilne pravice — to je v Evropi še Liechtenstein, razen tega pa Jordanija, Kuvajt, Saudska Arabija in Jemen ter severni del Nigerije.

WASHINGTON. — Kot „cinizem najslabše vrste“ je ameriški senator Edward Kennedy, predsednik senatnega ožjega odbora za pravna vprašanja beguncev, imenoval ravnanje ameriške obveščevalne službe CIA. Šlo je namreč za sredstva, ki so bila namenjena za pomoč beguncem v Laosu, v resnici pa jih je CIA v pretežni meri porabila za financiranje svoje vohunske dejavnosti v imenovani državi.

BELFAST. — Na Severnem Irskem se nadaljujejo spopadi med demonstranti ter policijo in vojsko. Samo od zadnjega tedna dalje so neredi zahtevali že šest človeških življenj.

BENETKE. — V Bentekah je škofijsko cerkveno sodišče sklenilo postopek za razglasitev prejšnjega papeža Janeza XXIII. za blaženega. Gradivo, ki so ga dobili na podlagi pričevanj iz Rima, Benetk, Aten, Carigrada in od drugod, bodo predložili kongregaciji za svetniške postopke v Rimu.

NEW YORK. — Veliko ameriških televizijskih gledalcev se je v zadnjih dneh pritožilo zaradi sprememb programov in zaradi „vsiljevanja“ vesoljskih oddaj. Večina Američanov namreč meni, da so prenos tega programa „izrazito dolgočasni“.

DAMASK. — Na Eufratu v Siriji s sovjetsko tehnično pomočjo gradijo velik jež, ki bo omogočal namakanje 600.000 hektarjev plodne zemlje, medtem ko bo hidrocentrala, ki jo bodo zgradili ob tem jezu, dajala električno energijo vsem najbližjim mestom v Siriji. Po zgraditvi Asuanskega jezusa je to že drugi orjaški projekt, ki ga v tem delu sveta uresničujejo z izdatno podporo Sovjetske zveze.

KER JE TREBA, ŠE ENKRAT:

OB KULTURNEM PRAZNIKU:

Letošnji
gimnazijski ples

Nisem mislil, da bom s svojimi objektivnimi pripombami k letošnjemu plesu slovenske gimnazije v Celovcu koga tako razburil, da bo segel po peresu in mi odgovoril. V svojih pripombah nisem zapisal nič takega, kar ne bi bilo res. Tudi v komentarju sem grajal samo to, čemur sem bil nekajkrat priča, odkar je prvi mojih treh otrok, ki so jo vsi obiskovali oz. jo obiskujejo, vstopil v to šolo.

Gospod prof. dr. Vospernik, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, je kljub temu po mojem pisanju užaljen. Izgleda, da na vse, ki so v zvezi z gimnazijskim plesom mojega mnenja. Toda ta poza užaljenosti mu nikakor ne pristaja. Bolj bi mu pristajalo, če bi vzrok svoje odsotnosti pravočasno obrazložil prirediteljem plesa. Potem ga ob otvortvi gotovo nihče ne bi bil pozdravljaj. S tem bi si v zadnji številki Vestnika prihranil dokaj netaktno izjavljanje žolca na vse strani.

Na plesu sem pogrešal 13 profesorjev. Njihova odsotnost je bila bistvena vsebina moje, po odmevu s terena upravičene gaje. Če je bila tudi njihova odsotnost povezana s podobnimi primeri, kakor jih v drugem delu svojega pisma navaja dr. Vospernik, potem ne le izgleda, marveč je res, da vzdusje na naši srednji šoli ni takšno, kakršno bi bilo potrebno in kakršnega želimo. Vprašanje je, kje so vzroki takega vzdusja. Zdi se mi, da nekateri nočejo priznati, da je življenje stvar kompromisa in da izzove vsak pritisk protipritisk. Te resnice pa konservativci ne morejo ali nočejo priznati.

Konservativizma mladi ljudje niso nikoli prenesli. Tako je tudi prav, kajti: iz roda v rod se razvija življenja hod, duh utira novo pot. In šele po smrti velja: kar smo mi, boste tudi vi. V življenju druge polovice dvajsetega stoletja dogme in tabuji nimajo več mesta, to življenje se odvijja na bazi kompromisov s ciljem dosege enakopravnosti človeške družbe. Kakor velja to za svetovne nazore in družbeno gledišča, tako mora veljati v odnosu starih in mladih v okviru tega ali drugega nazora oz. gledišča.

Zato naša srednja šola ne sme biti tabu. Toda tega tabuja ne bomo odpravili, če se bo zgolj pisec prvih in sedanjih pripomb na letošnji gimnazijski ples „opogumil in zglasil na šoli“ in če bo „lahko debatiral o vseh vprašanjih“, kakor v zaključku svojega pisma namiguje dr. Vospernik. Da bomo ta tabu odpravili in da bo tudi naša srednja šola odgovarjala pogojem pluralistične družbe, posebej pa še našim narodnim koristim, je potrebno, da poiščemo platformo skupnega jezika v diskusiji, kjer bo vsaka stran enako zastopana: profes-

Podelitev Prešernovih nagrad
in vrsta kulturno-umetniških prireditev

Tudi letos so se ob kulturnem prazniku slovenskega naroda zvrstile najrazličnejše kulturno-umetniške prireditve širom po Sloveniji. V prvi vrsti so bile posvečene največjemu slovenskemu pesniku Francetu Prešernu, katerega ime nosijo tudi nagrade, ki so jih spet podelili za posebne dosežke v kulturi, umetnosti in znanosti. Letošnjo 100-letnico rojstva pisatelja Franca S. Finžgarja pa so počastili predvsem v Doslovčah, kjer so v pisateljevi rojstni hiši odprli Finžgarjev spominski muzej, ki je hkrati tudi etnografski spomenik.

Kakor vsako leto, je bila osrednja manifestacija za kulturi praznik tudi letos svečana podelitev Prešernovih nagrad in nagrad Pre-

šernovega sklada. Letošnje Prešernove nagrade so prejeli gledališka umetnica Vida JUVANOVA za življenjsko delo na področju dramske umetnosti, slikar Stane KREGAR za življenjsko delo in slikarski opus v zadnjih letih, prof. dr. Janko LAVRIN za življenjsko delo in za posredovanje slovenskega leposlovja v tujini, arhitekt Savin SEVER za desetletni opus pomembnih stvaritev na področju arhitekture, Lucijan Marija ŠKERJANC pa za življenjsko delo na področju glasbene kompozicije.

Nagrajenci Prešernovega sklada so letos Lojze Filipič za dramaturško delo, dramski igralec Pavle Jeršin, Oskar Kogoj s sodelavci Stanetom Bernikom, dr. Jankom Sušnikom in ing. Borisom Ferlatom za serijo foteljev-počivalnikov v izdelavi novogoriške tovarne „Meblo“, zborovski dirigent Lojze Lebič za svoje skladbe, Mitja Mejak za umetniške radijske in televizijske dramatizacije pomembnih del slovenske proze, Borut Pečenko za realizacijo trgovske hiše v Mariboru, pisateljica Ela Peroci za zbirko otroških črtic in pripovedi „Na oni strani srebrne črte“, France Peršin za slikarska dela, Ivo Petrič za svoje skladbe in kreativno umetniško vodstvo ansambla „Slavko Osterc“,

OBJAVA
DRŽAVNE GIMNAZIJE ZA SLOVENCE

Ravnateljstvo Državne gimnazije za Slovence v Celovcu sporoča:

1. Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za prosveto in umetnost letos prvič odpadejo sprejemni izpiti za vstop v 1. razred gimnazije za vse učence 4. razreda ljudske šole, ki so sposobni za vstop v glavno šolo kategorije A (Klassenzug A). Te učence naj bi starši prijavili za sprejem na gimnazijo že takoj po končanem 1. semestru tega šolskega leta v času od 15. do 27. februarja 1971. Ob prijavi je treba predložiti spričevalo 1. semestra.

2. Učenci, ki bi po 4. razredu ljudske šole mogli vstopiti samo v glavno šolo kategorije B (Klassenzug B), bodo morali delati sprejemni izpit za vstop v 1. razred gimnazije. Ti sprejemni izpiti bodo verjetno 1. in 2. julija 1971. Prijave za te sprejemne izpite je treba izvesti vsaj do 30. junija 1971.

3. Za vstop v višje razrede gimnazije je potreben poseben razgovor z ravnateljem.

Prijave za sprejem na gimnazijo lahko izvedete osebno v šolski pisarni ali po pismeno na naslov: Državna gimnazija za Slovence, 9020 Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22.

Poleg spričevala za 1. semester je za prijavljenega učenca treba še predložiti rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva. Popis učenca pošlje vodstvo ljudske šole neposredno na naslov ravnateljstva Državne gimnazije za Slovence v Celovcu.

Dr. Pavle Zabltnik
ravnatelj

IZŠLA KNJIGA:

KOROŠKA
ZNAMENJA

Pri časopisno-založniškem podjetju Delo v Ljubljani je te dni izšla že za lansko leto napovedana knjiga Jožeta Šircelja „Koroška znamenja“.

V knjigi, o kateri smo v našem listu že poročali in jo bomo bralcem še obširneje predstavili, je slovenski novinar Jože Šircelj v obliki tekoče pripovedi, pogovorov in intervjujev podal stvarno, neoplenjeno podobo „današnjega in jutrišnjega dne koroških Slovencev“.

Knjigo velikega formata (20 x 26 cm) krasl nad 100 posnetkov, med njimi 22 barvnih, ki sta jih prispevala Egon Kaše in Joco Žnidaršič; dodan pa ji je tudi zemljevid južne Koroške s slovenskimi in nemškimi krajevnimi imeni. „Koroška znamenja“ lahko naročite tudi v knjigarni Naša knjiga v Celovcu, Wulfengasse.

sorski zbor, starši dijakov ter dijaki in absolventi šole.

Zelo lepo bi bilo, če bi ustrezna pobuda prišla od šole same in njenih profesorjev. Končno stojijo sredi med starši in dijaki z odgovornostjo na obe strani.

Spot isti izmed navzočih staršev

Svetinov roman „UKANA“
tudi kot televizijski film?

Slovenskemu pisatelju in scenaristu Ivanu Ribiču (napisal je scenarije med drugim za filme Dolina miru, Kala, Ne joči Peter, Nevidni bataljon, Kekec) so predlagali, da bi napisal scenarij tudi po romanu Toneta Svetine „Ukana“, ki bi ga v nadaljevanjih predvajali v televiziji.

Sicer še ni znano, ali bo res prišlo do tega, vendar obstajajo tozadevno že kar precej podrobni načrti. Ukana bi kot televizijski film imela 26 enournih nadaljevanj. Avtor scenarija bi potreboval za svoje delo dve leti; film naj bi režiral znani slovenski režiser Stiglic, ki bi za priprave potreboval eno leto, snemanje pa bi trajalo okrog 16 mesecev. Torej bi Ukano lahko gledali na televizijskih zaslonih v najboljšem primeru čez kakih pet let. Tudi glede finančne plati so že delali račune in menijo, da bi — po sedanjih cenah — izdelava filma v barvah vključno vseh priprav veljala približno 16 milijonov dinarjev.

Če bi Ukano res posneli, bi televizijski film baje ne imel nobene podobnosti s filmom Neretva. Morebitnega scenarista Ivana Ribiča zanima v Svetinovem romanu zlasti problem slovenske družbe v času narodnoosvobodilne vojne. Pri tem bi hotel biti pravičen ljudem na obeh straneh sovražnih front. Iz viharja bi želel potegniti človeka, kajti pomemben se mu zdi človek in ne zunanji učinki akcij.

Kakor sodi Svetinova „Ukana“ med najbolj brana dela slovenske književnosti, tako bi gotovo tudi film, izdelan po tem romanu, vzbudil najširše zanimanje — tako med Slovenci kakor tudi drugje v svetu. Pri tem je treba vedeti, da so tudi že drugi slovenski filmi, izdelani po Ribičevih scenarijih, zabeležili lepe mednarodne uspehe.

Franci Rotar za plastiko, nastalo v okviru „Forma viva 1970“ v Ravnah na Koroškem, ter igralec Jože Zupan za naslovno vlogo v televizijski drami „Kaplan Martin Čedermac“.

Na slavnosti v veliki dvorani Slovenske filharmonije, ki so se je udeležili tudi predstavniki Slovenske prosvetne zveze iz Celovca, je govoril predsednik prosvetno-kulturnega zbora republiške skupščine SR

Slovenije Miloš Poljanšek o perečih vprašanjih današnjega slovenskega kulturnega življenja.

KULTURNE DROBTINE

● Na nedavni letni skupščini Slovenske akademije znanosti in umetnosti sta bila izvoljena tudi dva nova dopisna člana, in sicer v razredu za zgodovinske in družbene vede dr. Dušan Kermavner, znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v pokouju, v razredu za filološke in literarne vede pa dr. Oton Berkopec, v Vinici v Beli Krajini rojeni višji znanstveni sodelavec pri Slovenskem inštitutu češkoslovaške akademije znanosti v Pragi.

● Operni ansambel celovškega Mestnega gledališča je gostoval v Barceloni in je v tamkajšnji operni hiši Teatro Licea uprizoril Brecht-Weillovo delo „Vzpon in padec mesta Mahagonny“. Uprizoritev je bila, kakor zatrjuje španska kritika, nedvomno na visoki umetniški ravni, vendar pa je socialno-kritična vsebina komada izzvala odpor pri delu obiskovalcev.

● V slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani se je začel ciklus predavanj graških etnologov. Prvo predavanje je imel ravnatelj etnografskega muzeja v Gradcu dr. Sopp Walter, ki je ob številnih barvnih diapozitivih predstavil tipe mask in običajev na štajerskem.

● Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani je stoletnico rojstva slovenskega pisatelja Franca S. Finžgarja počastila s spominsko razstavo, ki so jo odprli ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku. Razstava bo odprta do 24. februarja.

● V kongresni hali vzhodnega Berlina je bil 2. mednarodni festival politične pesni. Na tej prireditvi je sodelovalo skupaj 270 pevcev iz 16 držav, med temi iz obeh Nemčij, iz Sovjetske zveze, Madžarske, Vietnamske, Čila, Francije, Amerike in Italije.

TONE SVETINA

57

UKANA

PRVA KNJIGA

Mrak in tema v krošnjah dreves sta jo pomirila. Bala se je, da bi ji njeno stisko brali iz oči. Motne luči so naznanile progo. V gozdu, streljaj nad reko, so se ustavili in čakali na izvidnike. Pod njimi je žumela reka in se skozi veševje hladno lesketala. Utapljala je redke zvezde, ki so jih odgrinjali in zagrinjali oblaki. Na povelje so se v največji tišini plazili kakor sence čez senošet. Snežena planjava je bila zlizana od vetrov in pokrita z lesketajočo se skorjo sreča, ki se jim je hrešče udiral pod nogami in jih utrujal. Nasip na progi so prekoračili tipaje in se kmalu znašli med drevjem na obrežju. Pred njimi je predhodnica prebredla reko in postavila tam zasedo. Polem pa je tudi čelo kolone zagazilo v hladne valove. Prehod prek vode je bil zamuden, zato se jih je polasčala nestrpnost. Na ozkem prostoru so se počutili ujete. Prišlo ji je na misel, da bi se potuhnila v grmovje in jih pustila, da bi odšli. Zdaj ima vzrok, Wolfu pa Poreče, da so jo hoteli aretirati. Ko pa se je ozrla po obrabljenih okoli sebe, je ugotovila, da je vedno kdo blizu nje. Včasih Pajk, Vojko ali Orlov. In res, ko je bilo treba zabrehati v vodo, je bil takoj pri njej Vojko.

„Pojdi z nami, držala se me boš za roko, ker je reka narasla po zadnjem deževju in je kamenje spolzko!“

Prikimala je in šla z njim k prvemu vodu, ki se je spuščal v reko. Voda je bila ledena in rezala je do kosti. Se-

gala je do srede stegen in močno drla. Moč njenega toka so premagovali z rokami, sklenjenimi v verigo. Srečno so prebredli in se na obrežju zvrstili v kolono. Niso bili daleč od obrežja, del bataljona je bil še v reki, ko so zaslišali jekleni zven koles na progi. Nato povelje: Lezil Polegli so in v strahu čakali, kaj bo s tistimi, ki so še v vodi. Prameni tuči oklopnega vlaka so se kot tipalke velike žuželke potirali po valovju in obsvetile rep kolone v vodi. Švignile so rakele, cevi pa so se usmerile v reko. Oklopnjak je zavozil naprej, ustavil in orožje je zabobnelo. Voda je brizgnila v visokih curkih okoli temnih postav, ki so spešile na breg. Z one strani so zaropotali mitraljezi. Oklopni vlak ni vzdrljal ognja in je odkuril proti mestu. Za njim so se vlekle štrene svelečih izstrelkov. Mokra kolona se je dvignila in nadaljevala pot v gozdove. Na telesu jim je obleka sprti zmrzovala, toda šli so naprej z upanjem, da bodo prišli do hiš, kjer se bodo posušili in ogreli.

4

Po nekaj tednih neprestanih pohodov in neprespanih noči je bataljon, ki je prepeljal mobilizirance na osvobodeno ozemlje, počival v zadnjih hišah pod vrhovi obmejnih hribov na primorski strani. Sedeli so pred domačijo in se v prijetnem brezdelju predajali žarkom toplega februarskega sonca. Od slamnatih streh je uspavajoče curknila voda. Hribovje je bilo mirno in pobočja gora so se lesketala v snegu. Le po grebenih Porezna so že zdrveli plazovi in so rastle kopnjave. Po cerkljanskih pobočjih so mirmo dremale domačije. S sinjega neba je prihajalo k njim kovinsko brenje letal. Prilobili so dlani k očem in zrl v nebo. Kmalu so jih zagledali. Bombniki so leteli zelo visoko v puščičnih formacijah in se srebrno lesketali v

soncu. Podobni so bili pticam z dvojnimi repi. Bilo jih je mnogo in še so prihajali.

„Zvok ameriških letal mi je všeč, ker ni tako surov, kot je zvok nemških letal. Samo pomislite na štuke ali štoklje,“ je dejal Vojko in sledil letalom z daljnogledom. Ana ga je prosila, da bi pogledala. Prilobila se je k drevesu, lasje so se ji vsuli po ramah in zazrla se je v skupino letal, ki so za prvo skupino prihajale na nebo. „Tako letijo kakor plice. Nezmočljivo proti jugu.“ Letala so puščala za seboj dolge bele sledove, ki so kot ceste prepredli nebo in se izgubljali na obzorju. Sledila je njihovi poti, dokler niso bile drobne, bele točke, ki jih je vsrkala modrina. „Čudovita letala imajo Američani,“ je dejala in odložila daljnogled. „Zakaj so li všeč?“ jo je vprašal Keča. „Zame niso nič posebnega, ne ptice in ne letala. Ti simpatiziraš z Zahodom,“ jo je v šali zbodel. „Rada imam ptice. In letala so kakor ptice. Ko jih gledam, se mi porodi želja po daljavah. Vsako jesen sem poslušala vznemirljive klice ptic, ki so rezale zrak, ko so jate odhajale na jug.“

„Ana je sentimentalna,“ je ugotovil Keča.

Primož je opazoval novo skupino in dejal: „Letala so podobna roparskim pticam. Končno so vse ptice roparske in grabežljive. Zato je ljubezen do ptic napačna predstava stvarnosti, kakor ženska, dvorjenje videzu.“ Vojko pa je dodal: „Ženska je res nekaj drugega, kot si predstavljamo. Slepilo je vse: ptice, ženske, letala in Američani z drugo fronto. Poglejte, kako nas in Ruse pustijo krvaveti, namesto da bi se izkrkali in zadavili Nemčijo.“

Medtem ko so se zapletli v politično debato, so jih iznenadila tri letala, ki so priletela nizko nad hribi. Za njimi so se v drznih lokih pripodili nemški lovci. Bobnenje je napolnilo zrak. Zavražalo je kot v viharju in zaropotale so strojnice. Vsi so planili pokonci, Keča pa je zatulil: „Bogami! Švabi so jih napadli!“ Iz hiše je z namirjeno brado

društveni odbor

Ponoči je četa z bataljonom odšla v akcijo. Pri Američanu je Orlov pustil Ano, da bi ga prevezala in skrbela zanj, dokler se četa ne bo vrnila. Ko je drugo jutro Ana prišla k Američanu, da bi ga prevezala, jo je sprejel z ne-

Zwischen GROTESKE und TRAGÖDIE

(Nicht: Zwischen Spiel und Drama)

Die Kärntner Tageszeitung vom 31. Jänner d. J. bringt unter dem Titel „Zwischen Spiel und Drama“ einen merkwürdigen Beitrag zur „Befriedungspolitik“ im zweisprachigen Gebiet. Der anonyme Schreiber des Beitrages beschäftigt sich mit dem Fahrer des Postkurswagens (laut Berichten im Slovenski vestnik und Naš tednik geht es um einen Herrn Pesjak) in den „Karawankengräben“, der einer Schülerin in der slowenischen Sprache verlangte Fahrkarte verweigert hat.

Der Verfasser des Beitrages meint, es wäre dabei um eine Prestigefrage gegangen, da ja beide in Streit geratene Partner beider Sprachen mächtig seien.

Nun, was heißt „Prestige“? Laut Wahrig heißt es ANSEHEN, GELTUNG BEI ANDEREN. Wohl ohne es zu wollen, trifft der Verfasser des Beitrages den Nagel auf den Kopf: das Deutsch hat in Kärnten landauf landab sein unumstößliches Ansehen, seine Geltung bei den anderen (= Slowenen des Landes).

Wie steht es aber hierzulande mit dem Slowenisch? Welches Ansehen und welche Geltung besitzt es eigentlich?

Die Schülerin Wieser aus Windisch Bleiberg/Slovenji Plajberk weiß es nun endgültig: KEIN ANSEHEN, KEINE Geltung.

Auch der Kurswagenfahrer Pesjak darf ihr das ungestraft beweisen.

Und der Schreiber des erwähnten Beitrages erlaubt sich wohl das unheimlichste Spiel mit der Seele dieser Schülerin; er zerredet diesen echten nationalpolitischen Konflikt in einer unqualifizierten Art (leider gibt es heute keinen Karl Kraus in Kärnten), die nicht zu übertreffen ist: mit der Linken konzipiert er (Staatsvertrag, Postfahrer ist Amtsperson), mit der Rechten stellt er diese Konzession in Frage, indem er — auf das Unterbewußtsein des Lesers zielend — sich einen „individuellmenschlichen Aspekt“ einfallen läßt, den Chauffeur als Choleriker entschuldigt und der Schülerin indirekt eine Art freches Benehmen diesem Wagenlenker gegenüber unterschiebt — mit Formulierungen wie „möglicherweise hat Pesjak mit den Schulfahrern, da sie nicht gerade die ruhigsten Fahrgäste sind, überhaupt keine Freude... Mit Kichern, Ellbogenstupsen, vielsagenden Gesten und tausend kleinen Tricks lassen sich glänzende Effekte aus einem zu Explosionen geneigten Erwachsenen herausholen... Etwas von einer solchen spielerisch-übermütigen Auseinandersetzung wird in der dramatischen Südkärntner Autobusgeschichte sicherlich enthalten gewesen sein...“ (!)

Eine plumpere Verteidigung des Wagenlenkers gibt es nicht. Und auch keine unlautere Herabwürdigung wesentlicher Werte wie Demokratie, Freiheit, Gleichberechtigung aller Staatsbürger u. ä. m.

Ja, der Schreiber geht noch weiter. Er sagt: „Zwar kann man niemanden für die unbefriedigende Reaktion eines einzelnen verantwortlich machen...“ (!)

Kann man denn annehmen, daß eine ernste Tageszeitung die Tragweite einer solchen Norm nicht erkennt? Wird durch einen solchen Gedanken nicht direkter Vorschub den Aus-

brüchen aller Choleriker dieses Landes geleistet? (Und die werden wohl nicht eher aussterben, als die Geschichte den „Schlußstrich“ gezogen hat.)

So gesehen und so gelesen — anders kann man den Beitrag leider nicht auffassen — verliert dann natürlich auch der pragmatische Ratschlag im vorletzten Absatz des Beitrages sein Gewicht, in dem den öffentlichen Institutionen nahegelegt wird, ihre Angestellten im gemischtsprachigen Gebiet auf die rechtliche und psychologische Situation aufmerksam zu machen. (Ich höre schon den Befriedungspolitiker, den Durchschnittskärntner, der sich seine politische Meinung aus solchen Beiträgen holt: aber mach doch keinen Wirbel, Messner, Hauptsache — die Wieserin ist schließlich doch heil mit dem Omnibus nach Windisch Bleiberg gekommen!)

Außerdem schwächt der Verfasser mit dem Schlußsatz seines Beitrages dann auch noch diesen — ohnehin sehr vorsichtig formulierten — Ratschlag dadurch ab, daß er neuerlich zusagen BEIDE Extreme bagatellisiert. Er meint: „Man muß nicht überall Provokationen wittern und man muß auch nicht auf jede eingebildete oder echte Provokation hereinfliegen.“

Leichter kann man es sich als Journalist wohl nicht machen?!

Und klarer kann man es auch nicht beweisen, WOHER die sprachliche (= nationale) Diskriminierung der Slowenen des Kärntner Landes eben auch stammt. Nicht nur vom Heimatdienst.

Ein positiver Beitrag zur echten Befriedung des Landes hätte diesen nationalpolitischen

Konflikt wissenschaftlich, d. h. geschichtlich, soziologisch, psychologisch, rechtspolitisch und moralisch zu untersuchen. Der Verfasser eines solchen Beitrages würde dann unbedingt auf ein in der Welt gar nicht einmaliges Phänomen stoßen — auf das gespaltene Seelenleben, eine Folgeerscheinung überall dort, wo eine wirtschaftlich starke Mehrheit einer wirtschaftlich schwachen Minderheit ihre nationale (rassische) MINDERWERTIGKEIT vorhält und vorwirft. Deutsch ist schön, Windisch ist schiach; Kärntner, sprich Deutsch... Wie alt ist schon dieses Kärntner Lied? (Ich selbst habe es unzählige Male in meiner Schulzeit von Amts wegen singen gehört... und höre es auch heute noch singen, wenn nun nicht mehr so sehr vom „schiachen“ Windisch bzw. Slowenisch, dann vom unnötigen, nutzlosen, zweit-rangigen, fragwürdigen, ja, zuweilen sogar staatsfeindlichen u. dgl.) Auf der gleichen Ebene liegt beispielsweise das Schwarz-Weiß-Problem von Amerika; siehe dazu in derselben Nummer der KTZ den aufschlußreichen Leserbrief „ZUR MINDERHEITENFRAGE“ von Walter Watzl, Klagenfurt.

Daß der Fahrer des Omnibusses cholerisch ist, besagt nur, daß er leicht aufbraust, wenn er slowenisch angesprochen wird. Er hat sich eben schon längst für das „bessere“, angesehene Deutsch entschieden und muß sein „minderwertiges“ slowenisches Wesen, seinen slowenischen „Mutterlaut“ ununterbrochen unterdrücken, an die Wand drängen, überschreien, kurz, nach dem seelischen Gleichgewicht ringen. Daher sein abgründiger Haß gegen alles Slowenische.

Im Grunde ist er ein Opfer ganz bestimmter sozialpolitischer Gegebenheiten des Kärntner Landes. Perkonig würde sagen: eine unselige Politik des Landes läßt es geschehen, daß slowenischen Kindern in Kärnten auch noch heute der Keim für die spätere National-schizophrenie eingepflanzt wird, etwa da-

Oba slovenska tednika sta poročala o „izkušnjah“, ki so jih že ponovno imeli slovenski srednjeolci, ko so v avtobusu, ki vozi v Slovenji Plajberk, zahtevali vozovnice v svojem materinem jeziku. O „primeru“ je pisal tudi list Kärntner Tageszeitung v članku z naslovom „Zwischen Spiel und Drama“.

Ker je prizadeta slovenska dijakinja, smo prosili profesorja slovenske gimnazije Janka Messnerja, da pove svoje mnenje k posameznim povsem nezdržnim stališčem, izraženim v omenjenem članku. Svoj odgovor je napisal v nemščini, namenoma in iz več vzrokov: ker gre za odgovor na nemško pisan članek, ker je tudi in predvsem namenjen nemško govorečim so-deželanom in ker je to najboljše jamstvo, da se pri poznejšem prevajanju ne bi kaj izkrivilo in izmalizilo.

Uredništvo

durch, daß ihnen von fragwürdigen Befriedungsjournalisten keineswegs das volle, klare Recht eingeräumt wird, sich mit einer kosmopolitischen Selbstverständlichkeit auch in den Omnibussen (und Zügen, und ärztlichen Wartezimmern, und Cafes usw.) wie freie Österreicher slowenischer Muttersprache zu verhalten. Ja, die Verantwortungslosigkeit der Journalisten, der Schöpfer — auch der kärntnerischen — öffentlichen Meinung!

Dem anonymen Verfasser des genannten unqualifizierten Beitrages in der KTZ empfehle ich Peter Weiss' — Gesang vom lusitanischen Poppanz (die Wiener Komödianten haben ihn vor gar nicht so langer Zeit in Klagenfurt aufgeführt). Er wird dann auch die Heftigkeit, das Cholerische Pesjaks plötzlich verstehen: dort, in Afrika, werden die Eingeborenen auch von den eingeborenen Polizisten um einen Grad schlimmer getreten und geprügelt, als von den weißen. Diagnose: schizophrene Selbstverachtung. Volle Gültigkeit auch für Kärnten. Therapie: unumgängliche wissenschaftliche Aufklärung und Schulung der Kärntner Journalisten, öffentliche (amtliche) Wertschätzung auch des Slowenischen als Amtssprache in Südkärnten, doppelsprachige Ortsaufschriften, amtliche Werbung (durch Beamte des Landesschulrates in Zeitungen und durch Lehrer im zweisprachigen Teil des Landes an Ort und Stelle) für Anmeldungen zum Slowenischunterricht — denn je mehr Sprachen man kann, umso leichter hat man es im Leben, vor allem im Grenzland u. ä. Und vor allem: eine echte publizistische Verurteilung jeder sprachlichen (= nationalen) Diskriminierung mit darauf folgender Disziplinarstrafe, denn Österreich ist ein Rechtsstaat mit einem Staatsvertrag, der für jeden österreichischen Staatsbürger verpflichtend ist.

Janko Messner

P. S. Ob Herr Pesjak inzwischen auf den Gedanken gekommen ist, sich bei der Schülerin Wieser für sein gesetzwidriges Verhalten zu entschuldigen, ist mir nicht bekannt. Wenn nicht, wäre es wohl an der Zeit, daß sich die Postdirektion um den Fall interessierte.

Vsak koroški Slovenec svoje narodne enakopravnosti kovač

Pred kakima dvema letoma se je pripetila mojemu prijatelju dr. M. D., koroškemu slovenskemu zdravniku, sledeča žalostna, vendar na koncu ne-navadna tolažljiva, spodbudna in spravna zgodba. Pripovedujem jo šele danes, ker sem zanj jo šele pravkar zvedel; pa tudi zato, ker smo Slovenci na Koroškem ravno v zadnjem času spet za tarčo raznim žandarjem in avtobusnim šoferjem in še komu, kakor hitro odpremo svoja slovenska usta.

Torej se je ta moj prijatelj peljal z dvema slovenskima študentoma v svojem avtu čez mejo v Jugoslavijo. Pri avstrijski carinarnici tik meje izroči skozi okno avta vse tri potne liste obmejnemu policistu. Med tem, ko jih ta pregleduje, se prijatelj razgovarja dalje po slovensko s študentoma. Policaj pa se nakuha:

„Sie sind hier noch in Österreich, da könnten Sie schon noch deutsch reden!“

Doktor stopi iz avta in se postavi pred policaja, češ naj se takoj opraviči pred vsemi tremi potniki za svojo ne-umestno pripombo, ali pa ga bo prijavil njegovim predstojnikom.

Policaj se je posmehlil in se ni opravičil.

Doktor ga je prijavil.

Že čez kak teden dni je prišel k zdravniku uradnik želne žandarmerijske komande in ga vprašal, ali ima k prijavi še kaj pripomniti.

„Nič“, mu odvrne zdravnik, „kar sem imel povedati, sem vam pismeno poslal.“

Potem je uradnik odšel.

Čez dva dni pa se je pri zdravniku čisto nepričakovano prikazal oholi policaj — zdaj v civilni obleki. Govoril je z zdravnikom — po slovensko. In pasje ponižno. V solzah:

„Prosim Vas, gospod doktor, ne zamerite mi, da sem Vam rekel tisto besedo na meji. Saj sem tudi jaz Slovenec, ne vem, kako mi je zdrknila taka beseda z jezika! Prosim Vas, pogrejte, lepo prosim, nazaj tisto prijavo. Komanda me je še tisti dan, ko je dobila Vaše pismo, suspendirala. Zdaj sem brez službe, pa imam družino in bišo v P. Nikoli več ne bom rekel komu kaj takega!“

Moj prijatelj je človek, pa mu je odpustil.

In žandar se zaveda, da obljuba dolg dela. Pravi, da zdaj celo sam kako slovensko besedo reče.

Posnemajmo tega zdravnika, kjerkoli in kadarkoli nam bo kdo skušal slovenska usta zamašiti! Kdor sam ukrivi hrbet, kdor se bojazljivo potukne in se naredi za črva, tega ima vsakdo pravico pohoditi.

J. M.

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA —

prikritim občudovanjem, kar ji je bilo močno všeč. Ko so ga sneli z drevesa, je ugotovila pogum in močnatost v njem, zdaj, ko je izginila groza z njegovega lica, pa se ji je zadel celo lep možki. Všeč ji je bilo, da se mu je beseda zataknila in ga je njena prisotnost vznemirjala. Sedla je k njemu na posteljo, mo položila roko na čelo, ko pa jo je hotela odmakniti, jo je z zdravo roko prijel in jo stisnil s toplo hvaležnostjo. Zasmilil se ji je. Pustila je, da jo je brez besede božal po roki in nasmehnila se mu je s prekipavajočimi očmi.

Pripravila mu je zajtrk. Mleko in kruh, kar je bilo dobilo. Tudi ona je jedla. On pa je dodal čokolado in prepečeneč iz železne pilotske rezerve. Prosil jo je, da bi mu pripovedovala o sebi. In res mu je povedala eno izmed inčič svojega življenja, ki je bila njej najbolj všeč in katero bi tudi sama najraje živela. Ganila ga je, navdušila. Ni razumel, da zdrže ženske v partizanih. Tudi on ji je govoril, sicer dokaj skromno, o svoji deželi in o svojem življenju. Venomer je lovil njeno roko, da bi jo božal. Kazal ji je slike svojih domačih in prijateljev iz šolskih let. Očeta trgovca, matere, dveh bratov, vsi so se držali nasmejano in brezskrbno, tako zadovoljno, kot bi bili prepričani, da ne morejo dočakati drugega kot blagoslov na tem in na onem svetu. O svojih je govoril z velikim ponosom, toda s trohico razočaranja, ki ga je prinašala vojna. Z zanimanjem je poslušala prvega Američana govoriti o Ameriki.

Tako jima je minil dan. Zvečer je dejal, da je bil to najlepši dan v njegovem življenju, ki ga ne bo nikoli pozabil.

Razgovarjala sta se pozno v noč.

Naslednjega dne mu je omenila, da se bo pod noč vrnila četa in potem se bosta morala ločiti. Ko je rekla, da se ne bosta verjetno nikdar več videla, ga je prevzela žalost. Zamislil se je in ji dejal:

„Z vašim poveljstvom imamo dogovor, da nas vračajo v naše baze v Italijo. Pojdite z menoj!“

„Kam? Ne razumem vas,“ je bila vsa začudena in vznemirjena. On pa je pojasnjeval:

„Povsem razumljivo. Ljubim vas od trenutka, ko sem vas zagledal. Ženska ste, o kateri sem sanjal v svojo mladost in jo nenehno iskal. Nikdar pa nisem pomislil, da bi ljo srečal v slovenskih gorah.“

„Vi imate gotovo svoje dekle, ki vas čaka doma,“ je dejala z vprašujočimi očmi, iznenada zaradi ljubezenske izjave, ki jo je pilot povedal tako, kot bi jo povabil na turško kavo.

„Imam jo in je nimam. To je ženska, ki ni zame niti jaz zanj. Poslušajte, Ana, slabo sem spal vso noč in vse sem dobro premislil. Uredil bom z vašimi, če hočete, se poročiva jutri in kot moja žena gresle z menoj.“

„To je težko. Moram premisliti.“

Njegova ponudba je prišla nenadoma kot rešilna bilka. Če bi odšla z njim daleč, kamor ne bo segla roka varnostne obveščevalne službe in gestapa, bi bilo zanj najbolje. In ta možnost se ji je ponudila sama. Vstala je in odšla pred hišo ter se zazrla v daljavo, kjer so se proti morju izgubljale verige gorovja v molni luči zimskega sonca.

Neznane daljave, ki so jo vedno privlačevale, so postajale dosegljive. Pred njo je vstajal veliki, daljni svet, razkošje velemesti; svet, o katerem je brala ali ga videla v filmih, je postal uresničljiva možnost. Končno pa je bil pilot lep možki. Pritegnil jo je že zato, ker je vodil veliko, belo letalo. Vprašala se je, če ga ima rada. Toda drugega ni zaznala v sebi kot navdušenje nad njegovo slepo odločnostjo, s katero jo je hotel imeti in vznemirjenje nad tem, da ga prav nič ne pozna. Tudi Primož se je takoj navdušil, toda drugače. Nekaj težkega je bilo v njegovem

čustvu, močnega, kar jo je vedno napravilo majhno, če se je spomnila nanj. Ob Američanu pa je njena samozavest rastla. Čutila je, da bi ga lahko ovila okoli prsta in počenjala z njim, kar bi hotela. Pomislila je tudi na to, da njen pilot nekoč lahko strmoglavil, in bo ostala sama v tujem svetu. Vendar so se vsi pomisleki razblinili, kakor milnat mehurček, če se je spomnila nevarnosti, da jo bodo odkrili. Čudne reči ji je pripovedoval Orlov. Zato je bil beg zanj edina rešitev, in to kamor koli. Vedela je, da bo privolila, šlo ji je le za to, kako bi bolj prepričljivo povedala.

Vrnila se je v hišo. V kamro je vstopila z očarljivim nasmeškom in sedla k njemu na posteljo. Vprašala ga je, če ima kakšno posebno željo. Želel si je samo to, da mu je pomagala sesti v postelji. Ko se je dvigal, se je oklenil njenih rok in lasje so ji zdrsnili po njegovem licu. Skušal jo je objeti z zdravo roko. Pustila je, da se je nerodno pri-vil k njej. Nalahko se je odmaknila in ga pogledala z začrečimi očmi. Gledal jo je tako začudeno, kakor svoje vrnjeno življenje, ki ga še prav tako ni mogel doumleti. Preden ji je ulegnil kaj reči, se je sklonila prav počasi k njemu in ga ljubko poljubila na ustnice. Obenem se je odmaknila in sedla na posteljo k nogam. Zdaj je bila zanj zopet tako daleč kot nebo brez letala. Vijoličasti somrak je prepredel izbo in nekaj časa sta molčala. Potem jo je vprašal, če si je premislila. Malo je oklevala z odgovorom, potem pa dejala:

„Šla bi z vami, če boste uredili z našimi.“

„Ali res?“

„Res.“

„Ali me ljubite, Ana?“

„Najbrž. Vse je tako hitro, da se bojim, da je resnično.“

„Ali ne verujete v ljubezen na prvi pogled?“

„Ne vem. Imam tako malo izkušenj,“ je dejala naivno ljubko.

DESET ZAPOVEDI

— za žene —

● Kadar vas popade „pospravljalna mrzlica“, ne terorizirajte cele družine. Stanovanje ni izložbeno okno in človek ni zaradi stanovanja, ampak stanovanje zaradi človeka.

● Če vam mož pri delu pomaga, ne postanite takoj nervozni, češ saj ničesar ne najde in kako strahotno neroden je.

● Ne pospravljajte moževe pisalne mize ali njegove škatle z orodjem, ker boste gotovo vrgle kaj važnega v smeti, pa bo ogenj v strehi.

● Če zbirate recepte, počakajte, da mož časopis najprej prebere in šele nato si jih izrežite.

● Ne pokvarite možu teka z neprestanimi vzdihji: „Le kaj naj jutri skuham?“

● Ne mislite, da je za doma vse dobro. V stari obleki in nepočesani niste ravno prikupni.

● Mode ne posnemajte za vsako ceno. Če tehtate 80 kg, gotovo ne boste nosili mini kril.

● Dopoldne se ne sprehajajte v nočni srjaci po stanovanju, pa če je še tako zapeljivo lepa in četudi je nedelja.

● Tudi ne hodite spat z navijalkami na glavi in debelo oblogo mastne kreme na obrazu.

● Ne razstavljajte vseh kozmetičnih pripomočkov v kopalnici. Če že uporabljate majhne lepote trike, jih rajši shranite v predal.

— za može —

● Ne bodite prijazni le do drugih in ne mislite, da se doma lahko neovirano predajate slabi volji.

● Utrujenost ni le vaš privilegij. Tudi žena sme biti včasih utrujena in pomoči potrebna.

● Če vas žena vpraša, kakšno obleko naj obleče, ji svetujte. Saj se lepo obleče, da bi tudi vam napravila veselje.

● Ne preklinjajte pred otroki, kajti zaman boste zahtevali, da vas otroci ne bodo posnemali.

● Če ste napravili napako, jo tudi priznajte. Ne bo vam padla krona z glave.

● Kosilo in večerja niso zaradi poslušanja in glasnega komentiranja radijskih poročil, ampak včasih tudi zato, da se družina med seboj pomeni.

● Kadar imate goste, ne smete pozabiti na bišno gospodinjo. Natočite ji kozarec in pohvalite jo, čeprav je „le vaša žena“.

● Kadar se vrnete s službenega potovanja, se pomenite z družino in se ne zaletite najprej k televizorju.

● Do žene bodite pozorni in ji kupite za rojstni dan darilo, toda imejte nekoliko fantazije in je ne sprašujte neprestano, kaj bi hotela imeti. Presenečenje ima namreč svoj čar!

● Če vam žena pripoveduje, jo poslušajte in ne zehajte. Pripovedovanje ni le pravica zakonskih mož.

Nasoljeni slaniki

Slanik operemo in ga vedno najprej namočimo. Namaka naj se čez noč. Nato ga od izmečne odprtine proti vratu odpremo, v notranjosti najdemo užitno mlečno žlezo ali več ali manj razvite ikre, pač glede na to, ali gre za samca ali samico. Oboje je užitno; in če je potrebno, morda to dvojce še posebej namakamo. — Potem slanike od glave proti repu ob hrbtnici razpolovimo ali kot temu strokovno pravimo — filiramo. Z manjšim nožem populimo še rebra, in če je kdo zelo natančen, lahko ribo še olupli. Sicer pa to ni potrebno, saj je neverjetno tanka kožica srebne barve slaniku celo v okras. Zdaj slanike poskusimo, in če so preslani, jih še za kako uro namočimo v vodi. Po navadi pa to niti ni potrebno, ker bomo tako in tako slaniku še marsikaj dodali, kar ne bo slano ali kvečjemu le malo. Tako pripravljen slanik je že užiten.

SLANIK S KROMPIRJEVO SOLATO: slanikove filete polijemo s kisom in z oljem, dodamo morda tudi malo čebule in pustimo, da malo stoji. Nato pripravimo navadno krompirjevo solato (lahko bi bila tudi krompirjeva majoneza), jo dekorativno zložimo na krožnik, površ pa okrasimo z razrezanimi slanikovimi fileti. Uporabite lahko še kisló kumarico, vloženo papriko, zeleni peteršilj, drobnjak ali kaj podobnega.

SLANIKOVA SOLATA PO HAMBURŠKO: to solato sestavimo iz kuhanega, na kocke narezanega krompirja, ravno tako narezanih kisló kumaric in kislóga olupljenega jabolka. Solato zgotovimo z vinom, limonovim sokom, povežemo z majonezo, popravimo pa še z žličko gorčice in s poprom, in zelo malo solimo. Nato ji primešamo na rezance nare-

zane slanike, lepše koščke pa spet prihranimo za dekoracijo. Solata je boljša, če nekaj časa stoji. Preden jo nameravamo ponuditi, jo oblikujemo v stožec, obložimo s koščki slanika, obrizgamo z majonezo in po svoje — podobno kot krompirjevo solato — okrasimo.

SLANIK S KISOM IN OLJEM: slanikove filete polijemo s kisom (tega primerno razredčimo, vendar mora biti nekoliko močnejši kot za solato), dodamo na kolobarje ali na lističe narezane čebule, lahko tudi malo popramo, prilijemo olja in pustimo, da nekaj ur ali pa celo čez noč stoji, ker bo jed potem še boljša.

SLANIK PO DANSKO: pripravimo slanik s kisom in čebulo (olje tokrat opustimo) in ga čez nekaj časa, najbolje pa šele drugi dan, pomešamo z goslo kisló smetano. Pred tem seveda odvečni kis odlijemo.

ROLMOPS: za rolmops izberemo manjše slanike, jih namakamo, filiramo, odstranimo rebra, nato pa zložimo na desko, tako da je kožica spodaj, na vsak filet položimo košček čebule in košček kisló kumarice, to prebodemo s špilo, uvijemo in še enkrat prebodemo. Rolmops zložimo v kozarec ali položeno posodo, vmes lahko vložimo lovorov list in

■ Jabolka hitro olupimo, če jih polijemo z vročo vodo.

■ Kako spoznamo, če so jajca sveža? V liter vode raztopimo 12 dkg kuhinjske soli in damo vanj jajca. Popolnoma sveža jajca bodo padla na dno. Jajca stara pet dni, se bodo dvignila do sredine. Če so pa jajca stara osem ali več dni, bodo plavala na površini. Čim starejša so jajca, tem hitreje se dvigajo na površino.

■ Kuhinjsko pohištvo, vrata in okvire oken očistite z okisano vodo, ker milo škoduje oljni barvi.

DROBNI NASVETI

■ Prah boste odstranili s knjig s svileno krpo.

■ **POMLAD V NAŠI KUHINJI:** Vsi se veselimo pomladi, le gospodinje včasih težko občutijo pomanjkanje zelenjave ali svežega sadja, ki bi vsebovalo prepotreben vitamin C za telesa naših otrok. Zato bi vas radi spomnili na nekatere manj znane vire C vitamina. Šipkov čaj z limono: v vročo vodo nasujete šipek, nato potegnite posodo na stran in jo pokrijte ter pustite vsaj dve uri. Limonov olupki ali nekoliko soka dodajte na koncu. Če dva do trikrat dnevno pijemo tak čaj, bomo le pridobili nekaj vitamina.

nekaj zrn popra, zalijemo pa jih s kisom. Vzamemo kis za vlaganje in ga razredčimo s tretjino vode, v kateri smo prekuhali žlico gorčičnega semena. Posodo zavežemo in hranimo na hladnem. Rolmops je dober šele čez nekaj dni, razen tega pa mu kis drobne kosli popolnoma zmečča.

Čiščenje steklenic

Če steklenice stojijo dalj časa nepomote, je z njimi precej dela, preden jih očistimo. Najprej jih dobro splaknemo, da se umazanija odmoči. Nato jih do polovice napolnimo z mrzlo vodo in natresemo vanje v prah zdrobljeno oglje. Steklenice večkrat dobro potresemo, da se nesnaga odloči, nato jih pomijemo še s toplo vodo.

Očistimo jih lahko tudi takole: do polovice jih napolnimo s svežimi krompirjevimi olupki, nato jih napolnimo z vodo, zamašimo in pustimo na toplem nekaj dni, da začne vsebina vreti. Nato vsebino dobro potresemo in steklenice do kra-

ja pomijemo. Ako prvič ne uspemo, postopek ponovimo.

Steklenice, v katerih smo hranili močno dišeče tekočine, pomijemo tako, da jih do polovice napolnimo z vodo, prilijemo nekoliko žveplene kisló in jih pustimo nekaj dni zaprte. Nato jih splaknemo z mlačno vodo.

Mastne steklenice od olja ali od drugih mastnih tekočin napolnimo z zelo vročo raztopino sode ali z mešanico vode in solne kisló. Tako jih pustimo nekaj dni, vmes pa večkrat dobro pretrsemo. Nato jih pomijemo s toplo čisto vodo. Tako očistimo tudi zanemarjene steklenice od mleka.

Zelo mastne steklenice od olja in masti čistimo z lesnim pepelom. Pepel natresemo za nekaj ur v steklenice in jih večkrat dobro pretrsemo. Nato steklenice splaknemo s toplo vodo in osušimo.

Poznamo še en način čiščenja: v steklenice damo žlico pralnega praška, na koščke natrgan časopisni papir in čim bolj toplo vodo. Z dlanjo zamašimo vrat in steklenico večkrat stresemo, dokler se papir povsem ne razpusti. Vsebino pustimo še nekaj časa v steklenici, nato jo izlijemo in steklenico umijemo s toplo vodo.

Poskusite!

PUSTNI KROFI

Za 1 kg moke vzemi 7 dkg kvasa, 10 žlic mleka in 2 žlici sladkorja ter pusti, da se dvigne. V skledo z moko vlij ¼ l toplega mleka, 10 dkg sladkorja, 8–10 rumenjakov, ¼ l kisló smetano, 4 žlice ruma, 10 dkg surovega masla ali margarine, vanilijo, naribano limono, sol in vzhajani kvas. Vzhajano testo deni na desko in ga narahlo zvaljaj za pol prsta debelo, nato razreži okrogle krpe, deni na eno za ločnik marmelade, pokrij z drugo krpo, stisni ob krajih in še enkrat izreži z malo manjšim obodom, nato deni krol na desko, da vzhaja. Vzhajane devaj v vročo mast, za trenutek pokrij, da še vzhajajo in ko so rumeni, jih obrni. Ocvrte polagaj na mrežo, da se odtečejo.

KROMPIRJEVI KROFI

Deni na desko 30 dkg kuhanega pretlačenega krompirja, 30 dkg moke, 8 dkg masčobe, 8 dkg sladkorja, 1 jajce, sol in 4 dkg kipečnega kvasa. Napravi krole, ki jih nadevaj z marmelado, deni na pomazan pekač, da se dobro dvignejo, jih pomazi s jajcem in v pečici lepo rumeno speci.

RAHLI FLANCATI

Naredi na deski mehko testo iz ½ l ostre moke, 3 rumenjakov, soli, 2 kozarcev kisló smetane, 4 žlice sladkorja in pol kozarca vina ali soka 1 limone. Zgneti testo v tri hlebčke, vsakega razvaljaj na tanko ter odreži kvadrat ali pravokotnik, v vsakega pa zareži po dve zarezi. Takoj jih ocvri bledorumen in potresi z vanilijevim sladkorjem. Preden jih donesi v mast, jih še na roki malo raztegni, zvij v polža in nato ocvri.

Ponoči se je četa vmila. Orlov je našel Ano, bedeo pri Američanu. To mu ni bilo všeč. Tudi njen nenavadno srečni izraz ga je presenetil in silil k razmišljanju. Slutil pa ni, kaj se je dogodilo. S komandirjem sta legla na peč. Po klopih in po tleh pa so ležali drugi. Ko je Pajk utrl luč, je Orlov malo počakal, da so zasmrčali, potem pa se je pritisnil k dekletu. Rahlo se ga je ubranila, toda ni se dal ugnati. Objel jo je okoli vratu in jo prižl k sebi. Rekla mu je, da je bolna, potem jo je pustil, se prevalil in zasmrčal.

Dolgo ni mogla zaspali. Premišljala je, kako bi mu povedala. Iskala je besed in vedela, da bo težko.

Naslednjega dne je odlašala vse dopoldne in zbiralá moči, da bi se pogovorila. Orlov je bil nekam čuden, vase zaprt in kratkih besedi. Dopoldne se je razgovarjal z letalcem. Tolmačila je in s strahom opazovala prebliske komandirjevih oči, kadar se je letalec mehko zagledal vanjo. Orlov je povedal Američanu, da ga bo popoldne poslal s kurinji v divizijski štab. Ko je Luis povprašal, če je govorila z njim, se je zmedla in težko obvladala. Orlov je čutil, da imata nekaj med seboj, kar mu Ana ni prevedla, zato je končal razgovor. Dabila ga je zunaj ob drevih. Prosila ga je za razgovor.

Premeril jo je z vprašujočim pogledom. Ko mu je rekla, da bi rada govorila na samem z njim, je dejal: „Celo to!“, vendar je prikimal. Šla sta proti gozdu, kjer se je odpiral pogled na dolino. Obstala sta med drevjem. Naslonil je široki hrbet na drevo in vprašal:

„No, kaj je s teboj?“ Skušal je biti malomarno ravnodušen.

„Veliko prošnjo imam, pa se je ne upam izreči,“ je začel jela. „Bojim se, da bi me napačno razumeli.“

„Povej, kar koli si želiš, brez ovinkov in brez predsodkov. Vedno sem ti ustregel, če je bilo v mojih močeh.“

Ko mu je povedala, da bi se poročila in odšla v Italijo, se je Orlov spremenil izraz kot človeku, ki mu preberejo smrtno obsodbo. Poslušal jo je do konca okamenelo miren, pogled pa mu je temnel v razočaranju. Odmikal se je. Nazadnje sploh ni poslušal njenih utemeljitev. Govorila je jecljaje, v stavkih, ki si jih je ponoči izmislila in so se ji zdeli sedaj brez vsebine. Ko je obmolnila v zadregi, je Orlov dejal ledeno:

„Zakaj? Ali nismo bili dobri s teboj?“

Ona pa je bila s svojimi odgovori pri kraju in ni vedela, kaj bi se še domislila. Pred njo je stal Orlov z namrščenimi obrvmi in oči je imel na pol priprte. Samemu sebi se je zazdel majhen, smešen, slep in krivičen. Primoža, najboljšega mitraljezca, je zavrgel zaradi nje. Zamenil se je Gorazdu. Sprl se je s Pajkom. Jezen na Bliska.

„No, Orlov, ali lahko odidem? Nič nisi odgovoril.“

Potem se je zdrnil: „Jaz slepi norec. Mrena mi je padla z oči. Seveda, Amerika. Kar pojdi! Čimprej! Kamor koli! S komer koli. Povem ti pa, da daleč ne boš prišla,“ je izbruhnil in nadaljeval: „Nekdo mi je dejal: pazi se Orlov, kako greješ na svojih prsih. In prav je imel,“ je tragično zakrilil z rokami.

Njegove besede so jo zmedle. Priprčana je bila, da se bo upiral in norel. Njegove kratke besede pa so bile nevarne. Spreletelo jo je in pomislila je na to, da že vse vedo ali sumijo. Vztrepetala je kot človek, ki se ustavi na robu močvirja. Brezupna tesnoba jo je zdramila, da mora nazaj. Na ves glas je krčevito zajokala, da se ji je vse telo treslo.

„Nisi me prav razumel, tovariš Orlov. Nisi! Nisi! Prosim te! Vedela sem, da me ne boš hotel razumeti. Ne maram nikamor! Prosim te, da ostanem v četi. Zakaj me nočeš razumeti?“

(Dalje v prihodnji številki)

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA —

„Poslušajte me! Bil sem vedno prepričan, da ni prave ljubezni, razen tiste na prvi pogled. To nas obsoja na iskanje in izbiranje. Vendar je resnično,“ je dejal s strastjo in ognjem v očeh.

„To je vera, vredna velike ljubezni. Možno pa je, da je tudi slepilo,“ se je grenko nasmehnila.

„Ni slepilo. Od takrat, ko sem zagledal vas, vem, da je res.“

„Bojim se vaših besed. Pri nas pravijo, da v vojni ni dobro ljubiti. Mnogo odpovedi zahteva od posameznika.“

Pilot se je nasmehnil: „Svet res postaja majhen. Tudi nam so pridigali le o odpovedih. Šola, cerkev in država. Vedno pa so nas privlačile stvari, ki so nam jih prepovedovali. In verjetno tudi vas.“

„Oh, pa kako!“

„Prepričan sem, da nama je to srečanje naklonila usoda.“

„Mislite?“ se je toplo nasmehnila. „Jaz sem mnenja, da je bilo slučajno.“

„In kaj mislite, da je boljše?“

„Ne vem. Ne verjamem v usodo, se je ne bojim in jo celo izzivam. Bojim pa se slučajev. Pred njimi trepetam in sem nemočna. Človeka večkrat pogubi slučaj kot pa usoda.“

„In kaj je za vas potem možki? Slučaj ali usoda?“

„Moški je usoda za žensko, ljubezen pa slučaj.“

„Zanimivo. Všeč mi je, da znate misliti in da vznemirjate. Pri nas to znajo samo redke ženske. Preveč praktične so in vase zaverovane. Zato so čustveno siromašne. Če bi vas pripeljal domov, bi v moji četrti ponoreli od zavisti.“

Zmračilo se je. Prižgala je petrolejko, ki je v okajenem cilindru drobno in utrudljivo utripala. Sence so bile tople in dobre. Zagrinjale so in združevale.

C. B. GLIFORD

LJUBAVNA
P I S M A

To je bil zanj šok. Stresel se je, kot da mu je telo prešinil električni tok, nato pa se je pomiril, skoraj ohromel. Sedel je — ali bolj padel — na star zaboj. Tako je nekaj časa občutil kot brez zavesti, z otopenimi čutili, brez misli.

Počasi je prišel k sebi, pogledal naokrog in se vprašal, kako je prišel na podstrežje. Umazana žarnica je visela natančno nad njim in motno osvetljevala prašno podstrežje. Zakaj je prišel sem?

Prišel je zaradi nečesa, po nekaj, kar je bilo v starem zaboji, na katerem je sedel. Ah, da, album... album! Zaradi obletnice!

Spomnil se je vsega. Bila je sobota. Kot navadno je zgodaj vstal in pustil Elizabeth spati. Tisti dan je bila obletnica poroke. To je bilo treba proslaviti. Začel je misliti na minula leta in spomnil se je albuma. Ze dolgo ga nista gledala in nenadoma je začutil željo, da bi ga prelistal. To ga je pripeljalo na podstrežje, kjer je v polmraku brskal po preteklosti.

Slučajno je našel pisma, pisma, ki so sedaj ležala razsuta po tleh, kamor jih je spustila njegova drhteča roka.

Pisma, napisana za Elizabeth! Ljubavna pisma! Stara, vendar ne popolnoma stara.

Skušal je vstati. Kot grde sanje. Toda ne, to niso sanje. Sonce je pripekalo in z rokavom si je obrisal čelo, se sklonil in pobral razmetana pisma s prašnega poda ter z njimi v rokah odšel s podstrežja.

Šel je mimo Elizabethine spalnice, prislulnil, in ker ni slišal nobenega šuma, je stopil v kuhinjo, da bi pripravil kavo.

Nato je zgoraj zaslišal premikanje. Gotovo je zaduhala vonj kave. Čakal je, da bo prišla dol.

"Dragi, srečna obletnica!"

Sedel je, jo gledal, slišal jo je, pa ni odgovoril. To je bila njegova žena, je pomislil grenko. Rad jo je imel in poročil se je z njo. Ali jo še ljubi? Na to vprašanje ni mogel odgovoriti. In zato jo je nepremično gledal. Doslej je menil, da je lepa. Toda nič več ni bila privlačna.

"Matt..."

Nato je zagledala pisma na mizi. Stopila je bliže, on pa je vsako njeno kretnjo radovedno opazoval. Obleko je imela lepo in čisto, lase počesane. Še nikoli ni prišla k zajtrku v spalni srajci ali z navitimi lasmi.

Pogledala je pisma, nato pa njega. Tedaj je verjetno dojela povezavo med temi pismi in njegovim vedenjem. Toda ni stopila k mizi in vzela pismo. Namesto tega je vprašala:

"Kaj je to?"

"Stara pisma!" Njegov glas ni bil niti jezen niti očitajoč. Samo suh, brezbarven, grenak.

"Čigava so?"

"Tvoja."

"Moja?"

"Od Paula Hammonda."

"Od Paula Hammonda?" Namršila je čelo in se skušala spomniti.

"Kaj se ga ne spomniš?"

On se je spominjal. Poročila sta se junija, v decembru pa sta spoznala Hammonda. Bil je visok, lep, samozavesten. Do Elizabeth je bil zelo pozoren. Matt se je spominjal, kako mu je bilo tedaj všeč, da je njegova žena všeč tudi drugim moškim. Nikoli ga ni skrbelo. Zaupal ji je. Poleg tega sta bila poročena komaj šest mesecev.

"Slučajno sem jih našel. Morda jih ne bi smel brati, toda prebral sem jih."

Ni bil prepričan, da ga je to, da je pisma prebral, napravilo zadovoljnega. Vendar je bolje, če mož pozna resnico, pa naj bo takšna ali drugačna.

"Kako naj se vede moški, ko vidi svezan pisem, namenjenih njegovi ženi?"

Za hip jo je pogledal. Ne, nič več se mu ni zdela lepa.

"Draga moja Elizabeth... tako se ta pisma začnajo."

"Toda to so stara pisma!"

Pokimal je.

"Paula Hammonda nisi poznala pred poroko. Torej jih ni mogel napisati, preden si postala moja žena."

Sedla je, pisem pa se ni dotaknila.

"Beril!" ji je rekel.

"Nočem!"

"Niti ni potrebno. Gotovo dobro veš kaj je v njih."

"Ne želim jih brati!" je počasi rekla. Zdelo se je, kot da njen glas prihaja iz daljave.

"Ne spomnim se točno besed, vem pa, kaj piše."

"Si jih pogosto brala?"

"Nisem, spomnim pa se, kaj piše v njih."

"Seveda si ga ljubila?"

"Ne, nikoli tako kot tebe."

"Dovolila pa si, da je bil tvoj ljubimec."

Ni je gledal, toda čutil je, da je prikimala.

"Sta imela razmerje?"

Spet je prikimala.

Strmel je v zid, v tapete z majhnimi kuharji in njihovimi belimi kapami. To je bila njuna kuhinja, Elizabethina in njegova.

"To je najin dom. Tu sva skupaj živela. Vse sva delila in bil sem srečen. Toda ti..."

"Tudi jaz sem bila srečna, Matt."

DOMISLICE

- Zlahka najde jajce tisti, ki hoče v njem najti dlako.
- Ves svet je kozmetični salon, ker vsakdo izmed nas hoče veljati pred vsemi drugimi za najlepšega.
- Edini in najmočnejši motor, ki ne potrebuje nobenega goriva, je sebičnost.
- Resnično velik človek je tisti, ki lahko iskreno prizna, da smo vsi — ljudje.
- Če ne moreš nikdar nikogar pohvaliti, ne pričakuj tudi sam nobenega priznanja.
- Nikomur ni mogoče vzgojiti, če se tudi sam ne vzgaja.
- Najlaže je lagati samemu sebi.
- Strah še ni previdnost, ampak utegne biti začetek zmedenosti.
- Tveganje mora prevzeti vselej tisti, ki se komu zaupa, ne pa tisti, ki uživa zaupanje.

"Ljubila pa si drugega."

"Ne, vedno sem ljubila tebe!"

"Človeško življenje se nadaljuje na tistem, kar je bilo prej. Danes je nadaljevanje včerajšnjega dne, jutri je nadaljevanje današnjega dne. Vse je povezano, sicer razpade. Moje življenje ni takšno, kot sem mislil."

Stekla je iz kuhinje. Slišal je, kako je zaprla vrata svoje sobe. Dolgo je sedel na istem mestu. Ko je nazadnje vstal, se je čutil praznega, brez vrednosti.

Šel je gor. Pred njenimi vrati je obstal in se spomnil, kako je nekoč zaklenila vrata. Kdaj je že bilo to? Da, seveda, kmalu po poroki, čez manj kot eno leto. In zaklepala se je dolge mesece. Nikoli mu ni bilo jasno zakaj. Zaradi nečesa, kar je on storil? Ali morda zato, ker ni ustrezal idealu moža, kot si ga je zamišljala? Zelo je trpel, pa mu je le uspelo pozabiti. In kdaj je bilo to? No, v decembru se je začelo in trajalo vso zimo in pomlad.

To je bil čas Paula Hammonda.

Matt je odprl vrata. Elizabeth je sedela na postelji. Stopil je k njej in dolgo stal pri njej, dokler ni spregovorila.

"Pozabila sem na ta pisma, kot sem pozabila tudi na Paula Hammonda. O, bog, zakaj neki sem jih sploh hranila!"

"Zaklepala si se."

"O, Matt!"

"Medtem ko je bil Hammond tvoj ljubimec."

"Nikogar nisem ljubila razen tebe."

"Potem si me spet vzela k sebi. Bil sem tako srečen. Mislim, da si mi odpustila nekaj, česar sploh nisem vedel, kaj naj bi bilo. Ti pa si ves čas..."

"Saj se je nehalo. Spomni se. Paul je hotel, da pobegnem z njim. Bila sem v hudi skušnjavi. Paul je znal ravnati z ženskami."

Potem sem prišla k sebi. Nisem ga ljubila. Samo tebe!"

Seveda je lagala. Šla je v svojo sobo, da bi si izmislila to laž. Če ni ljubila Hammonda, zakaj je potem hranila njegova pisma?

"Hotela sem ti povedati, pa nisem imela poguma... Bala sem se, da bi te izgubila. Sedaj mi je ljubo, da tega nisem napravila. Bila sva tako srečna."

Ta soba je bila polna spominov na njuno skupno življenje. Krhke svetilke in stekleničke s parfumi, ki jih ji je kupoval, cvetje, oba sta imela rada cvetje. Intimna soba, njuna soba...

"Kje sta ljubimkalo s Hammondom?"

Ni odgovorila. Ni bilo potrebno. Vedel je za odgovor po strahu iz njenih oči.

Zgrabil je za bližnjo blazino in ji jo potisnil na obraz. Njene roke so se nemočno dvignile, nato pa padle kot jesensko listje.

Ostal je sam v sobi.

Junjski dan je bil neverjetno lep. Trava, cvetje in drevje so se razkošno lesketali v soncu. Neuničljivo življenje, ki se nenehno obnavlja in ne prizna smrti, se je obdržalo v vsakem zvoku in vonju narave.

Matt pa tega ni opazil. Sedel je pod nadstreškom in se gugal v stolu. Ves dan so prihajali sosedi in ga spraševali:

"Kako pa je to, Matt, če si petdeset let poročen? Kako je, kadar praznuješ zlato poroko?"

Za dobro voljo

Ko se je gost, ki je bil povabljen na večerjo, zelo pozno spomnil, da bi bilo treba iti, je rekel ob slovesu:

"Upam, da vas nisem predolgo zadrževal?"

"Oh, ne, ne! Ob tem času tako ponavadi vstajamo," hitita zaspana gostitelja.

★

"Darilo za rojstni dan moje žene je zame največja skrb skozi vse leto," prijatelj razlaga Skotu.

"Jaz pa ljubim svojo ženo tako zelo, da zame ni nikoli starejša. In tako prštedim ves denar za darila."

★

Yehudi Menuhin je bil povabljen na obisk. Gostiteljico je hotel počastiti in ji rekel:

"Violina, na kateri bom danes igral vaši družbi, je stara dvesto let."

Gostiteljica:

"Za to priliko bi si pa že lahko priskrbeli kakšno novo violino. No,

upajva, da tega ne bo opazil nihče od gostov."

★

"Kakšne težave pa imate?" ga prijazno vpraša zdravnik.

"Zvečer mi nabreknejo noge," toži pacient.

"Voda, moj dragi," hitro ugotovi zdravnik.

"In večkrat me tako boli okoli žolča."

"Kamni, nič drugega kot kamni!"

"In večkrat me zapuša spomin."

"To pa apnenec, prav gotovo apnenec."

"Imenitno, kaj vse ste odkrili!" vzkligne bolnik. "Zdaj potrebujem samo še gradbeno dovoljenje!"

★

"Samo zaradi tebe se ločujem z Alenko, da veš!" reče zet svoji tašči.

Tašča, ki je zeta napačno razumela, trepetajoča, zardi in zašepeta:

"Ah, Božidar!"

M E S E C slovenske knjige

- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 2.-
- Julija Bračič: **GRAŠČINSKI STRADARJI** (Slov. večernice), 176 str., br.
 - Anlon Fakin: **IZ ŽIVLJENJA RASTLIN**, 96 str., ilustr., br.
 - O'Flaherty: **IRSKE SLIKE**, 52 str., br.
 - Jordan Jovkov: **KO BI MOGLE GOVORITI**, 216 str., br.
 - **V BOJU ZA SVOBODO**, izbor črtic, 176 str., br.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 4.-
- Oskar Hudales: **POSTELJA GOSPODA FIBRIHA**, 88 str., ilustr., br.
 - Kristina Hafner: **ŠIMNOV LIPE**, 112 str., ilustr., br.
 - Tone Seliškar: **JANKO IN METKA**, 96 str., ilustr., br.
 - Josip Ribičič: **ČIRIMURČKI**, 80 str., ilustr., br.
 - Arnošt Adamič: **LUJDE V VIHARJU**, 96 str., ilustr., br.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 6.-
- Jakob K. Heer: **BERNINSKI KRALJ**, 200 str., br.
 - Adam Milkovič: **POTEPUHI**, 56 str., ilustr. ppl.
 - Mato Lovrak: **TOVARISIJA PETRA GRČE**, 140 str., ilustr., br.
 - N. Telešov: **SIBIRSE POVESTI**, 96 str., ilustr., br.
 - Dr. France Jaklič: **ŠKOF FRIDERIK BARAGA**, 240 str., ilustr., br.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 8.-
- Julius Fučik: **ZAPISKI IZ POD VEŠAL**, 92 str., br.
 - Friedrich Michael: **GOSPA Z DOBRIMI PRIPOROČILI**, 168 str., br.
 - H. G. Wells: **ČASOVNI STROJ**, 92 str., br.
 - John Braine: **PROSTOR V VISOKI DRUŽBI**, 160 str., br.
 - **MLADOST V BOJU**, zbornik, 128 str., slik. priloge, pl.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 10.-
- Isaac Asimov: **DRUGA VLADA GALAKTIČNE DRŽAVE**, 144 str., ppl.
 - Aleksander Beljajev: **GLAVA PROFESORJA DOUELLA**, 132 str., ppl.
 - Vasco Pratolini: **DEKLETA IZ SANFREDIANA**, 96 str., ppl.
 - Finn Soeborg: **TAKŠNI SO PAČ**, 140 str., ppl.
 - Bonait Istrati: **KIRA KIRALINA**, 124 str., ppl.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 12.-
- George Sand: **MALA FADETTE**, 180 str., ppl.
 - Adalberto Ortiz: **JUYUNGO**, 228 str., ppl.
 - Arthur Omre: **BEG**, 212 str., br.
 - Julija Bračič: **GRENKA ROŽA**, 224 str., ppl.
 - Radivoj Rehar: **VIPAVSKE POVESTI**, 128 str., pl.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 15.-
- Anatole France: **ZLOČIN SILVESTRA BONNARDA**, 240 str., pl.
 - Jurčič-Kersnik: **ROKOVNJAČI**, 204 str., ilustr., br.
 - Agatha Christie: **PENEČI CIANID**, 152 str., pl.
 - Stane Šušteršič: **KOVAČI LEPSIH DNI**, 184 str., ilustr., ppl.
 - Jack London: **OTROCI MRAZA**, 192 str., ppl.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 18.-
- Jara Ribnikar: **ZMAGA IN PORAZ**, 160 str., pl.
 - Meto Jovanovski: **NABREKLE ZVEZDE**, 116 str., ppl.
 - Jože Knaflič: **IZDAJALEC GOGO**, 108 str., kart.
 - Aldous Huxley: **GROTESKNI PLES**, 316 str., br.
 - Aleksander S. Puškin: **DRAME**, 316 str., ilustr., pl.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 20.-
- Ivan S. Turgenjev: **OČETJE IN SINOVI**, 248 str., slik. priloge, ppl.
 - Boris Režek: **ŽELEZNI KRIŽI**, 244 str., ppl.
 - Selma Lagerlöf: **GÖSTA BERLING**, dve knjigi skupaj 460 str., br.
 - Jelenc-Velikonja: **SERVIRANJE**, 344 str., ilustr., pl.
 - Stendhal: **RDEČE IN ČRNO**, dve knjigi skupaj 652 str., br.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 25.-
- Štefan Žeromski: **PRED POMLADJO**, 248 str., ppl.
 - Rok Arih: **ZATO**, zbirka črtic, 188 str., pl.
 - Jakob Iljin: **VELIKI TEKOČI TRAK**, 396 str., pl.
 - William Faulkner: **SVETLOBA V AVGUSTU**, 448 str., br.
 - Janko Kersnik: **ZBRANO DELO**, 4. knjiga, 352 str., pl.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 30.-
- Fjodor M. Dostojevski: **MLADENIČ**, dve knjigi skupaj 812 str., br.
 - Renata Vigano: **NEŽA GRE V SMRT**, 232 str., ppl.
 - Honore de Balzac: **IZGUBLJENE ILUZIJE**, 2 knjigi skupaj 764 str., br.
 - Claudio Pughisi: **ZADNJA URA**, 180 str., ppl.
 - Stane Terčak: **UKRADENI OTROCI**, 272 ilustr., ppl.
- VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 40.-
- Ciril Zlobec: **MOŠKA LETA NAŠEGA OTROŠTVA**, 184 str., ppl.
 - Frantz Fanon: **UPOR PREKLETIH**, 308 str., br.
 - Mira Miheličeva: **MAVRICA NAD MESTOM**, 264 str., pl.
 - France Bevk: **POT V SVOBODO**, 372 str., ilustr., pl.
 - Gyula Illyes: **LUJSTVO S PUSTE**, 312 str., pl.
- Izbor obsega v glavnem antikvarične knjige, ki so na zalogi samo v enem izvodu. Zato svetujemo, da si jih oskrbite takoj, predno bodo razprodane. Posamezne knjige lahko naročite tudi po pošti.
- KNJIGARNA „NAŠA KNJIGA“ CELOVEC WULFENGASSE

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.33 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.43 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgledi — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 Še vedno priključeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 Šport — 18.45 Note in beleške — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.03 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 Šport iz vsega sveta.

Sobota, 13. 2.: 5.05 Ljudske viže — 7.55 Naš hišni vrt — 10.00 Iz opernega sveta — 11.00 Naša lepa domovina — 13.50 Za zbiralce znamk — 14.00 Zabavni koncert — 15.30 Voščila — 17.10 Pisano sobotno popoldne — 18.00 Mala solistična parada — 18.40 Umetnostna in kulturna kritika — 20.10 Od melodije do melodije — 21.00 Melodije iz Leharjevih operet — 22.20 Plesna glasba.

Nedelja, 14. 2.: 6.10 Stara orglska glasba iz Poljske — 6.35 Ljudska glasba iz Avstrije — 7.40 Ljudske viže — 8.05 Zveneči jutranji pozdrav — 8.15 Kaj je novega — 9.45 Dunajski zajtrk z glasbo — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Popoldanski koncert — 12.03 Za avtomobiliste — 13.10 Ogledalo Mestnega gledališča — 14.30 Voščila — 16.00 Otroška oddaja — 16.30 Življenje in delo bratov Schrammel — 17.05 Plesna glasba — 18.00 Mjahan večerni koncert — 18.30 Razgovor o umetnosti — 18.45 Zborovsko petje — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Deželni razgledi — 20.10 Avstrijska rally — 21.15 Zveneča Avstrija.

Ponedeljek, 15. 2.: 5.05 Pihalna godba — 9.00 Pravljice iz vsega sveta — 10.00 Mirovne pogodbe brez miru — 10.45 Nobelovi nagajenci odkrijejo atom — 11.00 Na štajerskem plesišču — 14.30 Knjižni količek — 15.00 Komorna glasba — 16.15 Zaposlitev otrok — 16.30 Otroška oddaja — 18.00 Oddaja kmetijske zbornice — 19.15 In ljudje so tako prijetni — 20.10 Avstrijske radijske igre po letu 1945 — 21.30 Ljudska glasba.

Torek, 16. 2.: 5.05 Godba na pihala — 9.30 Dežela ob Dravi — 10.20 Mojstri glasbe v ogledalu svojih del — 10.45 Dobrotniki človeštva — 11.00 Ljudska glasba — 14.30 Za mladino — 14.45 Ljudska prosveta

Četrtek, 18. 2.: 5.05 Pihalna godba — 9.30 Vesele note — 10.00 Slavne žene v svetovni zgodovini — 10.30 Moskovsko gledališče — 10.45 Avstrijska zgodovina — 11.00 Ljudska glasba — 14.45 Zabeleženo na koroških cestah — 15.00 Diletto musicale — 16.15 Zaposlitev otrok — 16.30 Radijski list za otroke — 17.10 Pustni koncert — 18.00 Oddaja obrtnega gospodarstva — 19.15 Obisk pri koroških zborih — 20.10 Koroški hišni koledar — 21.15 Iz domačega glasbenega ustvarjanja.

Petek, 19. 2.: 5.05 Pihalna godba — 9.00 Zbrane violinske sonate — 9.30 Klavirsko delo Roberta Schumann — 10.00 Kužne bolezn bič človeštva — 11.00 Pesem in glasba iz Štajerske — 14.30 Koroški profil — 14.45 Koroški avtorji: Herbert Strutz — 15.00 Ljudska umetnost italijanskih mojstrov — 16.15 Žena v kmetijstvu — 16.45 Otroške pesmi — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.00 Oddaja delavske zbornice — 19.15 Veselo in zabavno — 20.10 Zveneča alpska dežela — 21.10 Pogovor čez mejo — 21.40 Poskočno zaigrano — 22.20 Preko mejo.

Slovenske oddaje

Sobota, 13. 2.: 9.00 Za jugoslovanske delavce v Avstriji — Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Nedelja, 14. 2.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 15. 2.: 13.45 Informacije — Mesečna gospodarska panorama.

Torek, 16. 2.: 13.45 Informacije — Športni mozaik — Na obisku v kmetijski šoli v Podravljah.

Sreda, 17. 2.: 13.45 Informacije — Matilda Košutnik: Prah izpod postelje, veseloigra.

Četrtek, 18. 2.: 13.45 Informacije — Otroci pojo — Koroški kulturni pregled — Slovenske narodne — Cerkve in svet.

Petek, 19. 2.: 13.45 Informacije — Poper in sol.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nokturno.

Sobota, 13. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Vedri zvoki — 12.10 Komorni orkester radia Zagreb — 12.40 Poje Zlata Ognjanovič — 14.10 Glasbena pravljica — 14.30 Od vasi do vasi — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 18.45 S knjižnega trga — 19.15 Ansambel Borisa Kovačiča — 20.00 Nove melodije — 21.15 Parada zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 14. 2.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Še pomnite, tavoriši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Voščila — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 14.30 Humoreska tedna — 14.50 Godala in ritmu — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.15 Med Beethovenovimi sonatami — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Zaplešite z nami — 23.15 Jazz za vse.

Ponedeljek, 15. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cilbanov svet — 9.40 Pojete Vice Vukov in Tereza

Petek, 19. 2.: 10.00 Instrumenti tehnike — 10.30 Mesto dela zgodovino — 11.00 Jenny — 18.00 Zeleni svet — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Avstrija v slikah — 18.41 Oddaja gospodarske zbornice — 18.50 Bunty in njegovi tavoriši — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Mainz kakor poje in se smeje — 23.15 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

Sobota, 13. 2.: 17.45 Politični portret — 18.30 Obzora — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Norčevi zapiski — 21.35 Čas v sliki.

Nedelja, 14. 2.: 18.30 Iz moje knjižnice: Ernst Waldbrunn — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Iz življenja naših žuželk — 20.00 Šah kraljevska igra — 20.15 Zlata kočija, filmska komedija — 21.45 Tele-reprize.

Ponedeljek, 15. 2.: 18.30 Kaj morem postati — 19.00 Nova šola — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Svet jutrišnjega dne, poljudno-znanstvena oddaja — 21.00 Češki risani film — 21.40 Tele-reprize.

Podraveljska šola v celovškem radiu

Slovenski oddelek celovškega radia bo objavil v torek 16. februarja ob 13.45 uri v novi oddaji „Obiskali smo“ reportažo o slovenski kmetijski šoli v Podravljah.

TV JUGOSLAVIJA

Sobota, 13. 2.: 9.35 Šolska oddaja — 14.30 Predolimpijske igre — 15.30 Nogomet — 16.25 Košarka — 18.05 Obzornik — 18.20 Po domače — 18.45 Holandski dragulji — 19.15 Mozaik — 19.20 Afriška ekspedicija

93. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJEM

od 7. do 14. marca 1971

Univerzalni vzorčni sejem Avstrije s sporedom 25 strokovnih sejmov konsumnega in investicijskega blaga

SEJEMSKA PALAČA

Konsumno blago in predmeti višje potrebe

Modne revije

Kolektivne razstave inštitutov za gospodarsko pospeševanje Koroške, Nižje Avstrijske in Tirolske

Posebna razstava: „Naredi si sam — Rokodelčenje ni težko“

Paviljon iznajdb

SEJEMSKO RAZSTAVIŠČE

Investicijsko in konsumno blago za industrijo in obrt

Za dunajski pomladanski sejem 1971 nov povečan sektor gradbenega gospodarstva — 190 podjetij

gradbeni stroji, gradbeni material, stropne konstrukcije, okna, vrata, garaže, vzorčne hiše — na skupni površini 60.000 m²

Nov sektor vrtnarskega orodja

Velika razstava pohištva z mednarodno udeležbo — Pohištvene prilikline

Razstava dvokoles, prikljkl in servisnega orodja

Posebne razstave kmetijstva: „Avstrija dežela lesa“ (hala 12)

20. razstava pitanih goved

Posebna razstava delavske zbornice: „Večanje produktivnosti“

Posebna razstava trgovinske zbornice: „Avstrija — partner sveta“

Odslej samo pri POMLADANSKIH SEJMIH stroke

pohištvo, kvokolesa in prikljline za avtomobile, gradbeni stroji

V bodoče samo pri JESENSKIH SEJMIH stroke

stroji za obdelavo kovin, stroji za obdelavo umetnih snovi, posebna razstava „Embalaza“, kmetijski stroji

Vse ostale stroke so slej ko prej zastopane pri obeh prireditvah

POSEBNA AVTOBUSNA ZVEZA MED SEJEMSKO PALAČO IN RAZSTAVIŠČEM

Kesovija — 12.10 Med koncertnimi deli Lucijana M. Škerjanca — 12.40 Igrajo veliki pihalni orkestri — 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe — 14.35 Voščila — 15.40 Poje moški zbor iz Branika — 16.40 Z opernih odrov — 17.10 Ponedeljkovo glasbena popoldne — 18.35 Mladinska oddaja — 19.15 Ansambel Fantje treh dolin — 20.00 Puccinijeva opera „La Boheme“ — 21.50 Melodije z malimi ansambli — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.15 Plesna glasba.

Torek, 16. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Špirtarske pesmi iz Kosova — 12.10 Iz oper hrvaških skladateljev — 12.40 Melodije iz filmov — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.40 Mladinska oddaja — 15.40 Majhna revija naših altistk — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.15 Orkester Dorka Škoberneta — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Od premiere do premiere — 21.30 Lahka glasba — 22.15 Glasba evropskega srednjega veka — 23.15 S popevkami po svetu.

Sreda, 17. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Operna matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Iz glasbenih šol — 9.40 Slovenski pevec zabavne glasbe — 12.10 Schubertove pesmi — 12.40 Zvoki iz glasbenih revij — 14.10 Koncertni valčki — 14.35 Voščila — 15.40 Humoreska in koncertino — 16.40 Na obisku v studiu 14 — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 O prihodnosti opere — 18.15 Iz opusa Edwarda Grigora — 18.40 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 21.35 Lažja orkestralna glasba — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Panorama sodobne francoske lirike — 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

Četrtek, 18. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Jezik v različnih slovenskih vrstah — 9.35 Priključeni jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 12.10 Iz opere „Jevgenij Onjegin“ — 12.40 V ritmu koračnic — 14.10 Pesem iz mladil gri — 14.45 Mehurčki — 15.40 Narodne pesmi iz Nemčije — 16.40 Portreti skladateljev zabavne glasbe — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.45 Naš znanstveniki pred mikrofonom — 19.15 Ansambel Atija Sossa — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni tokovi sedmih desetletij — 22.15 Iz opusa Arthurja Honeggerja in Benjamin Britna — 23.15 Jazz: Ella Fitzgerald — 23.40 S popevkami po svetu.

Petek, 19. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Operna matineja — 9.05 Junaka kralj Matjaž in Peter Klepec — 9.35 Slovenske narodne v priredbi Luke Kramolca — 12.10 Igra violončelist Ciril Škerjanec — 12.40 Ansambel Borisa Franka — 14.10 Z izvajalci skladb za mladino — 14.35 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Otožne in vedre iz naših krajev — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.15 Ansambel Maska Kumra — 20.00 Naj narodi pojo... — 20.30 „Top-pops“ — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 16, tel. 85-6-24. — Tiska: Založništvo in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

TV AVSTRIJA 1

Sobota, 13. 2.: 15.20 ORF-koncert — 16.15 Za otroke — 17.00 Beatclub — 18.00 Tedenski obzornik — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Dober večer v soboto Zeli Heinz Canrads — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Pozdravljen Zürich, pozdravljen Dunaj — 21.45 Šport — 22.15 Čas v sliki — 22.30 Kriminalni film.

Nedelja, 14. 2.: 15.45 Za otroke — 16.20 Cappuccetto — 16.40 Flipper — 17.05 Kontakt — 17.35 Oknar — 18.00 Otrokom za lahko noč — 18.10 Bonanza — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.15 Duet v mraku, komedija — 21.45 Pesmi, dueti in paradije iz treh stoletij — 22.45 Čas v sliki — 23.00 Iz moje knjižnice: Ernst Waldbrunn.

Ponedeljek, 15. 2.: 17.00 Mednarodni športni teden v Sapporu — 18.00 Znanje aktualno — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Avstrija v slikah — 18.50 Melodija stvari — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Kobra prevzemite: Igra brez omejitev — 21.00 Telešport — 22.00 Čas v sliki — 22.15 Politični portret.

Torek, 16. 2.: 18.00 Angleščina — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Zapadno od Santa Fe — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Prostor za živili — 21.05 Tatovi imajo prednost, komedija — 22.25 Čas v sliki.

Sreda, 17. 2.: 10.00 Kaj morem postati — 10.30 Mostovi k človeku — 11.00 Tatovi imajo prednost — 12.20 Telešport — 16.30 Pustne čarovnije — 17.05 Velika potovanje malega slona — 17.20 Za družino — 18.00 Francoščina — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Avstrija v slikah — 18.50 Nobenih rož za sprejem — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.15 ORF-report — 21.15 Ekskluzivno, film — 22.50 Čas v sliki.

Četrtek, 18. 2.: 10.00 Silke zveznih dežel: Koroška — 10.30 Večerja — 11.00 Ameriška književnost — 11.30 Rimska zgodovina — 12.00 Na obisku pri Ilse Aichinger — 18.00 Italijansčina — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 športni mozaik — 18.50 Decernat M — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Jenny — 21.35 Nova iz filmskega sveta — 22.25 Čas v sliki.